

YAKINDOĞU ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
KLİNİK PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI

**PROBLEMLİ İNTERNET KULLANIMI OLAN BİREYLERİN
ROMANTİK İLİŞKİLERDEKİ DOYUMU VE KALİTESİNİN
İNCELENMESİ**

NİLEN PINARDAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

LEFKOŞA

2021

**PROBLEMLİ İNTERNET KULLANIMI OLAN BİREYLERİN
ROMANTİK İLİŞKİLERDEKİ DOYUMU VE KALİTESİNİN
İNCELENMESİ**

YAKINDOĞU ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
KLİNİK PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI

NİLEN PINARDAN

20192322

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ DANIŞMANI

YRD. DOÇ. DR. PERVİN YİĞİT

LEFKOŞA

2021

KABUL VE ONAY

Nilen Pınardan tarafından hazırlanan “Problemlı internet kullanımı olan bireylerin romantik ilişkilerdeki doyumu ve kalitesinin incelenmesi ” başlıklı bu çalışma, 23/06/2021 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

KABUL VE ONAY

JÜRİ ÜYELERİ

.....

Yrd. Doç. Dr. Pervin YİĞİT (Danışman)

Yakın Doğu Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü Klinik Psikoloji Anabilim Dalı

.....

Yrd. Doç. Dr. Deniz ERGÜN

Yakın Doğu Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü Klinik Psikoloji Anabilim Dalı

.....

Yrd. Doç. Dr. Şebnem GÜLDAL KAN

Yakın Doğu Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı

.....

Prof. Dr. K. Hüsnu Can Başer

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin, tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt ederim. Tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Yakın Doğu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

X Tezim sadece Yakın Doğu Üniversitesinde erişime açılabilir.

Tezimin iki (2) yıl süre ile erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde tezimin tamamı erişime açılabilir.

23.06.2021

İmza

NİLEN PINARDAN

TEŞEKKÜR

İlişkisi olan bireylerin problemlili internet kullanımını ile Romantik ilişki doyumu ve kalitesi arasındaki ilişki adlı araştırmanın oluşmasında emeği bulunan değerli hocalarım Prof. Dr. Ebru Tansel Çakıcı, Yrd. Doç. Dr. Deniz Ergün ve Yrd. Doç Dr. Pervin Yiğit'e teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmam süresince benden yardımlarını esirgemeyen, meslektaşlarım Sevil Öyküm Özkan ve Leyla kurt ve özellikle veri toplamamda bana canla başla yardım eden Nazlı Güzeloğlan, Öznur Uyar ve Asena Harmancıklı'ya teşekkürlerimi sunarım.

Bu yola çıkmama vesile olan ve eğitim hayatım boyunca desteklerini benden esirgememiş, bana güvendiklerini her zaman hissettirmiş, üzerimde emeği bulunan çok değerli aileme Babam ve Annem Güven - Nilay Pınardan'a, çalışma sırasında bana hep enerji veren canım manevi kızım Eylül Şair'e ve ablam Münevver Pınardan'a en içten teşekkürlerimi sunarım.

ÖZ

Problemlili İnternet Kullanımı Olan Bireylerin Romantik İlişkilerindeki Doyumu ve Kalitesinin İncelenmesi

- Son yıllarda çağımızın önemli sorunlarından biri olan internet bağımlılığı, romantik ilişkilerin ya da evliliklerin bağlarını, ilişki doyumu ve kaliteyi düşürdüğü ya da sonlanmasına sebep verdiği ortadadır bu durum ise romantik ilişkinin değişkenleri ve internet bağımlılığının kişilerdeki seviyesinin önemini artırmıştır. Romantik ilişkiyi sürdürmede bireylerin yaşadıkları sorunlar dikkate alındığında birlikte geçilen zamanın, güven ve ilgi sevgi doyumuyla önemli bir etkisi olabileceği düşünülmektedir. İnternet bağımlılığı olan bireylerin internet üzerinde geçirdikleri zamanla romantik ilişkilerindeki doyum ve kalitenin hem kendileri hem de partnerleri açısından azaldığı düşünülmektedir. Bu durumlar göz önüne alındığında hazırlanan çalışmanın amacı genç yetişkinler ve yetişkinlerde görülen internet bağımlılığı seviyesine göre romantik ilişkilerinde aldıkları doyum ve kalitenin üzerindeki etkisini ortaya koymaktır. Araştırmamız K.K.T.C. de yaşayan 300 kişilik örneklem üzerinden internet bağımlılığını ölçmek amacıyla Young İnternet bağımlılığı kısa form ölçeği, bireylerin ilişkilerindeki doyumu değerlendirmek için İlişki Doyumu ve ilişkilerindeki kaliteyi değerlendirmek amacıyla ise Algılanan romantik ilişki kalitesi ölçeği kullanımı ile online olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda ise erkeklerin kadınlara oranla problemlili internet kullanımına daha yatkın oldukları, ilişkisi olan bireylerin sözlü- nişanlı-evli bireylere oranla problemlili internet kullanımına daha yatkın oldukları ve çocuk sahibi olan bireylerin çocuk sahibi olmayanlara oranla problemlili internet kullanımının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar yanı sıra problemlili internet kullanımı ile romantik ilişki doyumu ve Algılanan romantik ilişki kalitesi arasında herhangi bir ilişki bulunamamıştır. tez çalışmasının bu noktada ayrışması sonucunda bu çalışmanın önemi ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnternet, Romantik ilişki, İlişki doyumu, İlişki kalitesi, Bağımlılık

ABSTRACT

Examining the Satisfaction and Quality in Romantic Relationships of Individuals with Problematic Internet Use

Internet addiction, one of the important problems of our time in recent years, it is obvious that romantic relationships or marriages reduce or end the bonds, satisfaction and quality of relationships, and this has increased the importance of the variables of romantic relationships and the level of internet addiction in people. Given the problems experienced by individuals in maintaining a romantic relationship, it is believed that time spent together can have a significant impact on the satisfaction of trust and interest in love. It is believed that the satisfaction and quality of romantic relationships decreases with the time spent on the internet by individuals with internet addiction, both for themselves and their partners. Given these situations, the aim of the study is to show the effect on the satisfaction and quality they receive in their romantic relationships according to the level of internet addiction observed in young adults and adults. Our Research K.K.T.C. also a sample of 300 people who live through in order to measure the young internet addiction Internet Addiction Scale short form, individuals in relationships to assess satisfaction, relationship satisfaction and relationship quality in order to assess the perceived quality of the romantic relationship with the use of the scale was conducted online. As a result of the research, it was found that men are more prone to problematic internet use than women, individuals with relationships are more prone to problematic internet use than oral-engaged-married individuals, and individuals who have children have higher problematic internet use than those who do not have children. In addition to these results, no relationship was found between problematic internet use and romantic relationship satisfaction and perceived romantic relationship decency. As a result of the decomposition of the dissertation work at this point, the importance of this work was revealed.

Keywords: Internet, romantic relationship, relationship satisfaction, relationship quality, addiction

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
BİLDİRİM	ii
TEŞEKKÜR	ii
ÖNSÖZ	iii
ÖZ	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar VE ŞEKİLLER DİZİNİ	
KISALTMALAR	xii

1.BÖLÜM

GİRİŞ

1.1 Problem Durumu	1
1.2 Araştırmanın Amacı.....	1
1.3 Araştırmanın Önemi	2
1.4 Araştırmanın Sınırlılıkları	2
1.5 Tanımlar	2

2. BÖLÜM

KURUMSAL ÇERÇEVE, İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1 İnternet Kavramı Ve Gelişim süreci	4
2.1.1 Bağımlılık Ve Türleri	6
2.1.2 İnternet Bağımlılığı Ve Problemler İnternet Kullanım.....	7
2.1.3.İnternet bağımlılığı tanı kriterleri.....	7
2.1.4.İnternet bağımlılığını türleri	10
2.1.5.İnternet bağımlılığı alt tipleri ve Patolojik İnternet Kullanımı.....	11

2.1.6. Problemlİ İnternet Kullanımı	13
2.1.7. Problemlİ İnternet Kullanımı Kavramsal Çerçevesi.....	14
2.1.8. Problemlİ İnternet Kullanımı Young,'a Göre Tanı Ölçütleri	14
2.1.9. Problemlİ İnternet Kullanımının Sebep Olduğu Sorunlar	15
2.1.10. Problemlİ İnternet Kullanımı Yaygınlığı.....	16
2.2. Romantik İlişki.....	17
2.2.1. Romantik İlişki Doyumu.....	17
2.2.2. Romantik İlişki Kalitesi	18

3. BÖLÜM

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

3.1. Araştırmanın Modeli.....	19
3.2. Evren ve Örneklem.....	19
3.3. Veri Toplama Araçları.....	19
3.3.1 Sosyodemografik Bilgi Formu.....	20
3.3.2. Young İnternet Bağımlılığı Testi Kısa Form Ölçeği.....	20
3.3.3. İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ).....	21
3.3.4 Algılanan Romantik İlişki Kalitesi Ölçeği (ARİKÖ).....	21

4. BÖLÜM

BULGULAR.....22

5. BÖLÜM

TARTIŞMA.....44

6. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER.....	56
6.1.Sonuç.....	56
6.2. Öneriler.....	57
6.2.1.Araştırmacılar için Öneriler.....	57
6.2.2. Klinisyenler için Öneriler.....	57
KAYNAKÇA.....	59
EKLER.....	73
ÖZGEÇMİŞ.....	78
İNTİHAL RAPORU.....	80
ETİK KURUL ONAYI.....	82

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyete Göre Dağılımı.....	22
Tablo 2. Katılımcıların Çalışma Durumuna Göre Dağılımı.....	22
Tablo 3. Katılımcıların Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı.....	23
Tablo 4. Katılımcıların Sosyoekonomik Düzeye Göre Dağılım.....	23
Tablo 5. Katılımcıların İlişki Durumuna Göre Dağılımı.....	24
Tablo 6. Katılımcıların Çocuk Sahibi Olup Olmamasına Göre Dağılımı.....	24
Tablo 7. Katılımcıların Romantik İlişkilerinde İnternet Aracılığı İle Tanışma Durumuna Göre Dağılımı.....	25
Tablo 8. Katılımcıların İnternet Olmadığında Verimli İletişim Sağlama Durumuna Göre Dağılımı.....	25
Tablo 9. Katılımcıların Yaş Bilgileri.....	26
Tablo 10. Katılımcıların Birliktelik Süresine Yönelik Bilgiler.....	26
Tablo 11. Katılımcıların Çocuk Sayısına Yönelik Bilgiler.....	26
Tablo 12. Katılımcıların Günlük Ortalama İnternet Kullanım Saatine Yönelik Bilgiler.....	27
Tablo 13. Katılımcıların İlişkide Bulunduğu Kişinin Ortalama İnternet Kullanım Saatine Yönelik Bilgiler.....	27
Tablo 14. Normallik Dağılım Tablosu.....	28
Tablo 15. Problemlı İnternet Kullanımı ve Cinsiyet Arasındaki Bağlantısız Örneklemeler t Testi Analizi Bulguları	29
Tablo 16. Romantik İlişki Doyumu ve Cinsiyet Arasındaki Bağlantısız Örneklemeler t Testi Analizi Bulguları.....	29
Tablo 17. Algılanan Romantik İlişki Kalitesi ve Cinsiyet Arasındaki Bağlantısız Örneklemeler t Testi Analizi Bulguları.....	30

Tablo 18. Problemlı İnternet Kullanımı ve Çalışma Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklemler t Testi Analizi Bulguları.....	30
Tablo 19. Romantik İlişki Doyumu ve Çalışma Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklemler t Testi Analizi Bulguları.....	31
Tablo 20. Algılanan Romantik İlişki Kalitesi ve Çalışma Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklemler t Testi Analizi Bulguları.....	31
Tablo 21. Problemlı İnternet Kullanımı ve Eğitim Durumu Arasındaki Tek Yönlü ANOVA Analizi Bulguları.....	32
Tablo 22. Romantik İlişki Doyumu ve Eğitim Durumu Arasındaki Tek Yönlü ANOVA Analizi Bulguları.....	33
Tablo 23. Algılanan Romantik İlişki Kalitesi ve Eğitim Durumu Arasındaki Tek Yönlü ANOVA Analizi Bulguları.....	33
Tablo 24. Problemlı İnternet Kullanımı ve Sosyoekonomik Düzey Arasındaki Tek Yönlü ANOVA Analizi Bulguları.....	34
Tablo 25. Romantik İlişki Doyumu ve Sosyoekonomik Düzey Arasındaki Tek Yönlü ANOVA Analizi Bulguları.....	34
Tablo 26. Algılanan Romantik İlişki Kalitesi ve Sosyoekonomik Düzey Arasındaki Tek Yönlü ANOVA Analizi Bulguları.....	34
Tablo 27. Problemlı İnternet Kullanımı ve İlişki Durumu Arasındaki Tek Yönlü ANOVA Analizi Bulguları.....	35
Tablo 28. Romantik İlişki Doyumu ve İlişki Durumu Arasındaki Tek Yönlü ANOVA Analizi Bulguları.....	35
Tablo 29. Algılanan Romantik İlişki Kalitesi ve İlişki Durumu Arasındaki Tek Yönlü ANOVA Analizi Bulguları.....	36
Tablo 30. Problemlı İnternet Kullanımı ve Çocuk Sahibi Olup Olmama Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklemler t Testi Analizi Bulguları.....	36

Tablo 31. Romantik İlişki Doyumu ve Çocuk Sahibi Olup Olmama Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklemeler t Testi Analizi Bulguları.....	37
Tablo 32. Algılanan Romantik İlişki Kalitesi ve Çocuk Sahibi Olup Olmama Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklemeler t Testi Analizi Bulguları.....	37
Tablo 33. Problemler İnternet Kullanımı ve İnternet Aracılığıyla Tanışma Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklemeler t Testi Analizi Bulguları.....	38
Tablo 34. Romantik İlişki Doyumu ve İnternet Aracılığıyla Tanışma Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklemeler t Testi Analizi Bulguları.....	39
Tablo 35. Algılanan Romantik İlişki Kalitesi ve İnternet Aracılığıyla Tanışma Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklemeler t Testi Analizi Bulguları.....	39
Tablo 36. Problemler İnternet Kullanımı ve İnternet Olmadığı Zaman Verimli İletişim Sağlama Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklemeler t Testi Analizi Bulguları.....	40
Tablo 37. Romantik İlişki Doyumu ve İnternet Olmadığı Zaman Verimli İletişim Sağlama Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklemeler t Testi Analizi Bulguları.....	41
Tablo 38. Algılanan Romantik İlişki Kalitesi ve İnternet Olmadığı Zaman Verimli İletişim Sağlama Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklemeler t Testi Analizi Bulguları.....	41
Tablo 39. Problemler İnternet Kullanımı, Romantik İlişki Doyumu ve Algılanan Romantik İlişki Kalitesi Arasındaki Korelasyon Analizi Bulguları.....	42
Tablo 40. Problemler İnternet Kullanımının Yordanmasına İlişkin Çoklu Regresyon Analizi Bulguları.....	43

KISALTMALAR

DSM: The Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (Ruhsal Bozuklukların

Tanısal ve

Sayımsal El Kitabı

KKTC: Kuzey Kıbrıs Türkiye Cumhuriyeti

SPSS: Statistical Package for the Social Sciences(Sosyal Araştırmalar İçin İstatistiksel

Program Paketi)

YİBKÖ: Young İnternet Bağımlılığı Testi Kısa Form Ölçeği

İDÖ: İlişki Doyum Ölçeği

ARİKÖ: Algılanan Romantik İlişki Kalitesi Ölçeği

WHO: World Health Organization (Dünya Sağlık Örgütü)

TDK : Türk Dil Kurumu

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi ve araştırmanın sınırlılıkları ele alınmıştır.

1.BÖLÜM

1.1 Problemin durumu

Yapılmış olan bu çalışmanın bir amacı bulunmaktadır. Problemlili internet kullanımı olan bireylerin romantik ilişkilerinin doyumu ve kalitesini arasındaki ilişkiyi saptamak çalışmanın temel amacıdır. İnternet Fazla kullanıldığı taktirde ihmal edilmiş çocuklara, olumsuz sonuçlanan evliliklere, işsizliklere ve uyku problemlerine neden olmaktadır (Chang ve Hung, 2012).

Literatürde aşırı internet kullanımını anlatan farklı kavramlar bulunmaktadır. Bunlar; patolojik internet kullanımı, problemlili internet kullanımı, bilgisayar / internet bağımlılığı gibi kavramlardır (Peker, 2013).

1.2 Araştırmanın Amacı

İnternet bağımlılığı genel olarak, internet başında uzun zaman geçirme ve interneti kullanmayı kontrol edememe şeklinde nitelendirilmektedir. İnternet bağımlısı olan birey, internette zaman geçirmek için toplum yaşamından ve sorumluluklarından uzaklaşabilmektedir. Literatüre bakıldığında kişilerin arasındaki yakın ilişkilerinin azalma sebeplerin bir kaçı internetin kişiyi geri plana atması, sosyal ilişkilerde zayıflama, yalnızlık hissi, depresif hal gibi durumlar görülmektedir.

Young'a (2004) bu konuda önce çalışmalar yapmıştır bu çalışmalara göre, kişinin interneti aşırı kullanmayı kontrol edememesi, internet yoksunluğunda aşırı merak, sinir, saldırganlık hali ve geçirilen zamanın öneminin olmaması, bireyin

iş, sosyal ve ailevi hayatının zamanla bozulması olarak tanımlanabilir.

İlişki doyumu, insanların ilişki de ki tatmin, memnuniyet ve mutluluk duygularının öznel bir değerlendirmesi olarak tanımlar. Kişinin ilişkide ki memnuniyet mutluluk ve tatmini sonucundaki değerlendirmesi sonucunda sonuç birey için olumlu ise kişi ilişkiden doyum sağlamakta olduğunu göstermekte, olumsuz ise doyum sağlayamamaktadır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırmanın önemi, hayatımızın bir parçası haline gelen internetin bireylerdeki bağımlılık düzeyinin romantik ilişkilerdeki doyumunu ve kaliteyi ne denli etkilediğini gözler önüne sermektir. Bu çalışma, benzer bir konuya yönelik araştırma yapacak olan meslektaşlarımız ve kişilere örnek teşkil etmesi amacı ile hazırlanmıştır.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırmanın sonucuna ilişkin genellemeleri aşağıda belirtilen sınırlılıklar ile geçerlidir:

1-Bu araştırma 2020-2021 yılı K.K.T.C.'de yaşayan Romantik İlişkiye 18 -60 yaş aralığına sahip bireylerden elde edilen verilerle sınırlıdır.

2-Bu araştırmanın sonuçları Sosyo-demografik Bilgi Formu, Young İnternet Bağımlılığı Testi Kısa Form Ölçeği, İlişki Doyum Ölçeği, Algılanan Romantik İlişki Kalitesi Ölçeği'nden elde edilen verilerle sınırlıdır.

3-Verilerin analizinde kullanılan istatistikî yöntemler ile sınırlıdır.

1.5 Tanımlar

İnternet: Dünya çapında milyonlarca bilgisayarı eş zamanlı olarak birbirine bağlayan, bulunduğu konumun önemini ortadan kaldıran, dünyayı küresel bir köy haline getiren karmaşık bir ağ sistemidir(Turan, 2015).

Bilgiye en kolay şekilde ulaşım sağlayan, iletişimi kurma hızını yükselten ve kolay hale getiren bir araç olarak görülmektedir.Birçok teknolojik araçları birbirine bağlayan dünya çapında bir ağ olarak tanımlanmaktadır (Kılıç, 2018).

İnternet bağımlılığı: En genel ifade biçimiyle interneti aşırı kullanma isteğinin önlenememesi; internete ulaşamadığında aşırı derecede sinirli ve saldırgan olunması; internet dışında geçirilen zamanın öneminin kalmaması; bireyin iş, sosyal ve aile hayatının olumsuz etkilenmesi olarak tanımlanabilir(Young, 2004).

Problemlili internet kullanımı: İnternetin yoğun kullanılması, bu kullanımın kontrol altına alınamaması ve kişinin ev, iş, okul, sosyal ya da psikolojik yaşamına ciddi zarar vermesi

durumu problemlı internet kullanımı olarak adlandırılır (Beard ve Wolf, 2001; Caplan, 2006; Morahan-Martin ve Schumacher, 2000)

Problemlı internet kullanımının farklı tanımları olsa da ortak noktaları internette geçirilen uzun zaman, kullanımın kontrolsüz olması ve bireyin sosyal, psikolojik yaşantısının olumsuzluğudur.

Romantik ilişki: Romantik ilişki; bağlanma, tutku, yakınlık gibi birbirinden farklı duyguları içinde bulunduran, yakın bir ilişki türüdür (Ulutaş, 2018).

Romantik ilişki doyumu: Kişinin içinde bulunduğu romantik ilişkisinin kalitesi ile ilgili yaptığı kendi kişisel değerlendirmeleridir. Değerlendirme sonucu kişiye göre pozitif ise ilişkiden alınan doyum seviyesinin yüksek olduğunu, değerlendirmeler sonucu negatif ise doyumsuzluğu göstermektedir (Dönerce, 2018).

Romantik ilişki kalitesi:Simpson ve Thomas (2000) Romantik ilişki kalitesinin doyum, adanmışlık, güven, yakınlık, tutku ve aşk boyutlarını içerdiği belirtilmektedir. Bu maddelerin bir noktaya kadar birbirinden bağımsız olmasına rağmen bireyin genel romantik ilişki kalitesini içinde barındıran ve ölçen önemli gösterge olarak değerlendirilmektedir(Sağkal ve Özdemir. 2018)

2. BÖLÜM KURUMSAL ÇERÇEVE, İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1 İnternet Kavramı ve İnternetin Gelişim Süreci

Dünya genelinde sürekli gelişen ve büyüyen bir iletişim sistemidir. İlk ortaya çıktığında internet sadece bilgisayarlarda e- posta alışverişi için kullanılabiliniyordu. İnsanlar geliştikçe ihtiyaçları da gelişti ve böylelikle insan ihtiyaçlarını karşılamak içinde; farklı yenilikler geliştirilmeye başlandı. İletişim ve bilgi alışverişi kolaylaştıkça da paylaşımlar artmaya başladı. Buna bağlı olarak da endüstri kuruluşlarında internetin kullanım ağları genişleyerek bilgi alışverişinin kolaylaşması, yeniliklerin gelişimini sağladı. Günden güne kurumlar ve bireyler kurumsal ve bireysel kurmaya başlamıştır. İnternet zamanımızın en çok kullanılan bilgi ve iletişim aracıdır. İnternet Son yıllara bakıldığında geniş kitlelere de ulaşarak; dünya genelinde yaygın olarak kullanılan önemli bir bilgi ve iletişim aracı haline geldi (Yıldırım, 2018).

Günümüze kadar yapılan araştırmalar sonucu yayılımı en hızlı olan iletişim aracı internet olmuştur. Sonrasında ise televizyon ve radyo gelmektedir. (Fırat ve Keskin, 2017, s. 99).

Her geçen gün içeriği daha da zenginleşen internet, bireyler tarafından vazgeçilmez olmuştur. Toplumun temel yapısı olan aileler de çok fazla etkilenmiş, ailenin, toplumun ve toplumdaki değerlerin değişmesine de neden olmuştur (Bayraktutan, 2005, s. 159; Karaburç, 2017, s. 5).

İnternet kavramının gelişim süreci için ise 1960'lı tarihlerden günümüze kadar uzanmaktadır. İnternet bir çok bilgisayar ağının birbirine bağlı olduğu, sürekli gelişen ve dünyada yaygın olan iletişim ağlarının genel adıdır. Geçmişten günümüze internet insanların bilgi alışverişinin kolayca yapıldığı, birbiriyle etkileşimini sağlayan, insanların duygu ve düşüncelerini kolayca birbirleriyle paylaşabildiği çok büyük bir alan haline gelmiştir (Aybike T. , 2015).

İnternetin gelişim sürecini ayrıntılı olarak irdelenecek olursak temelde internet bilgisayar ağlarına dayanmaktadır. İlk bilgisayar ağı 1970' de ABD'de 15 bilgisayarın birbirlerine bağlanması sonucu oluşturulan ARPANET, Amerikan Gelişmiş Savunma Araştırmaları Dairesi Ağıdır. Ağ kurulduktan sonra elektronik posta ortaya çıkmıştır. 1972'de ilk elektronik posta ARPANET için geliştirilmiştir. İngiltere Kraliçesinin 1976 yılında ilk elektronik postayı göndermiştir. İletişim kontrol protokolü (TCL) ve IP, 1983 tarihinde APRANET tarafından

kullanılmaya başlanmıştır. 1994 yılı sonunda bu ağa 25 milyona yakın kullanıcı bağlantısı sağlanmıştır. Bu sayı WWW ve HTML ile Web sayfası kavramının kullanıma girdiği 1994-1995 yılları içinde çok büyük bir patlama göstererek 60 milyona ulaşmıştır (Fırat ve Keskin, 2017, s. 103).

Günümüz internetin en yaygın kullanılan bölümü WWW temelini oluşturmuştur.1993 yılında telifsiz olarak herkesin kullanımına açılmıştır. 2014 Dünya İnternet İstatistikleri verilere göre dünya da 3 milyardan fazla insan aktif internet kullanıcıdır bu sayı her geçen gün artış göstermektedir.

İnternetin gelişim süreci için Türkiye'ye bakıldığında ise ilk internet bağlantı denemesini 1987'de yapmıştır. 1 Ocak 1993'de Orta Doğu Teknik Üniversitesinde (ODTÜ) Türk Bilimsel Teknik Araştırma kurumu (TUBİTAK) TR-net işbirliğiyle Washington-Ankara arasında olan ağ ile ilk internet bağlantısı kurulmuştur. Bilgi amaçlı kullanılmak için Boğaziçi, İstanbul Teknik, Bilkent üniversitelerinde kullanılmaya başlanmış; firmalarda, özel kurumlarda ve akademik alanlarda da kullanılmıştır (Güvenir, 2005, s. 8).

İnternetin çok fazla tercih edilmesinden dolayı internetin hızlı bir şekilde ilerlemesine neden olmuştur. İnternetin kullanım amaçlarının ne olduğu ile ilgili yapılan birçok araştırma sonucunda bireylerin birbirleriyle, iletişime geçmesine, bilgi edinmesine, eğlenmesine, alışveriş yapmasına, oyun oynamasına, araştırma yapmasına, ticaretle ilgilenmesine olanak sağlamaktadır. Ülke sınırları dışında da iletişime geçilmesi, bilgi ve habere çok hızlı ulaşılması gibi sebeplerden dolayı kullanılması daha da artma sebepleri olarak tanımlanabilir.

Bu durumda internetin bu denli yaygın ve aktif kullanılması beraberinde birçok problemi de getirmektedir. Özellikle internet kültürüne ve internet kullanım bilincine sahip olmayan ilişkisi olan bireyler için çok fazla risk oluşturmaktadır. Kişinin sosyal ilişkilerinde azalma olması, aile ortamlarında yalıtım yaşanması, yalnızlaşması bu risklerden birkaçıdır. Bu gibi sorunlar yaşayan bireyin günlük işlerini aksatacağı, sorumluluklarını yerine getiremeyeceği, hem psikolojik olarak hem de fizyolojik olarak etkilenebileceği söylenebilir. Zamanın iyi kullanılmaması, internette iyi bir kontrolün sağlanamaması bazı kişisel problemleri yanında getirmektedir (Gürcan, 2010, s. 22).

2.1.1 Bağımlılık Ve Türleri

Bu kavramı ilk olarak Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından 1964 yılında tanımlanmıştır. Bağımlılık türü olan bir nesne ya da varlığa aşırı istek duyma, kullanım devamlılığını kontrol altına alamama ve ya verdiği birçok psikolojik ve fizyolojiknegatif sonuçlara karşın dürtüsünü kontrol edememe ile ilgili yaşadığı iradesizliği olarak tanımlanmaktadır(Topal, 2018).

Davranışsal bağımlılık kavramını ifade eden birkaç faktörden biri de Bağımlılık nörobiyolojik, psikolojik ve sosyal faktörlerdir(Olçay, 2016).

Bağımlılığı Yeşilay şu şekilde tanımlamaktadır; kişinin eşya-davranış üzerindeki hâkimiyetini kaybetmesi ya da o eşya-davranış olmadan hayatını devam ettirememesi ve kişinin zamanının ve enerjisinin büyük kısmını maddeye ya da eyleme ayırmasıdır. Yeşilay'a göre bağımlılık yapıcı şey aynı zamanda bir eylem de olabilmekte ve maddenin kullanımında ya da davranışta irade ortadan kalkmaktadır (<http://yesilay.org.tr/documents/file/yesilay/kitap/tbm/internet-bagimliliği.pdf>).

Davranış temelli bağımlılıklar alan yazına göre 5'e ayrılmaktadır.şu şekilde sınıflandırılmıştır. Cinsel bağımlılık (seks bağımlılığı),Sanal bağımlılıklar (internet, bilgisayar),Kumar bağımlılığı,Teknoloji bağımlılığı,Alışveriş bağımlılığı (Tarhan ve Nurmedov, 2011).

Her nesnenin bağımlılık yaratma potansiyeli bulunduğunu bağımlılığın tanımından anlayabiliriz. Alanyazına bakıldığında bağımlılık, madde bağımlılığı ve bir davranışa olan bağımlılık olarak iki düzeyde tanımlanmıştır. Madde bağımlılığı; kahve, alkol, uyuşturucu vb. ürünlere karşı geliştirilen bağımlılık olarak tarif edilmektedir. Bir davranışa bağımlılık ise, davranışın normalden daha sık ve düzenli olarak sergilenmesi sonucu bireyi psikolojik, toplumsal ve fiziksel yönlerden problemlere neden olması olarak ifade edilebilir (Karaman ve Kurtoğlu, 2009).

2.1.2 İnternet Bağımlılığı ve Problemlı İnternet Kullanımı

Teknoloji gelişmesiyle insanların hayatlarında avantaj niteliğinde bir çok olanak ve kolaylıklar sağlaması gibi bir yandan ise internetin bilinçsiz kullanımı gibi bazı dezavantaj yani olumsuz sonuçlar ve problemler oluşturmaktadır. Bu sorunların bağılı olarak ise

problemlerli internet kullanımı, internet bağımlılığı gibi kavramlar doğmaya ve kullanılmaya başlanmıştır (Çam, 2014).

İnternet bağımlılığı genel olarak internetin aşırı kullanılması isteğinin önüne geçilememesi, internete bağılı olmadan geçirilen zamanın önemini yitirmesi, yoksun kalındığında aşırı sinirlilik hali ve saldırganlık olması ve kişinin iş, sosyal ve ailevi hayatının giderek bozulması olarak tanımlanabilir(Young,2004).

Sağlıklı internet kullanımı bilişsel ya da davranışsal sorunlar meydana getirememektedir. Sağlıklı internet kullanıcısı için reel ve sanal hayat birbirlerinden ayrı şeylerdir. 2002 yılındaki bir çalışmaya yapılan göre, Sağlıklı internet kullanımı için, çocukların ve gençlerin bilgi edinirken okuma, yazma, sınıflandırma ve tecrübelerini aktarmalarına, hızlarını kontrol etmeleri gibi pek çok yeteneklerini kullanmalarına yardımcı olacak şekilde avantaj sağladığı ortaya çıkmıştır.Çocuklar veya gençlerinbedensel, sosyal, psikolojik ve bilişsel gelişimini kontrolsüz internet negatif yönde etkilemektedir. 2011 senesindeCao ve arkadaşlarının yaptıkları çalışmada ergenler iki gruba ayrılarak sağlıklı internet kullanımı yapan ve yapmayanlar olarak bir araştırma yürütmüşlerdir. Araştırma sonucunda ise problemlerli internet kullanımı bulunan ergen bireylerin olmayanlara göre bedensel enerji azlığı, yavaş bağışıklık sistemi, emosyonel, sosyal ve davranışsal uyum şeklinde psikosomatik semptomlar gösterdiği tespit edilmiştir(Cao , 2011).

Literatüre ilk olarak “internet bağımlılığı (internet addiction)” ifadesi ile girenbu kavram, sonrasında farklı isimlerle adlandırılmıştır. Bu ifadeler “problemlerli internetkullanımı (problematic internet use)”,“patolojik internet kullanımı (pathologicalinternet use)”, “aşırı internet kullanımı (excessive internet use)”, “internet bağımlılığıbozukluğu (internet addiction disorder)”, “internet istismarı (internet abuse)” gibikavramlardır (Günüç S., Kayri M., 2010).

İnsanlar interneti gereken miktarda, ihtiyacı ve amacı doğrultusunda kullanmamaktadır. İnsanlar sağlıksız internet kullanımları nedeniyle hayatlarında birtakım olumsuzluklar yaşamaktadırlar (Eşgi, 2014).

Her zaman ulaşabilmek, her ortamda kullanılabilmesi, ucuz oluşu, beyindeki ödül merkezi tarafından ödüllendirici etmen olarak görülmesi, kontrolün bireyde olduğunu bilmesi, yargılayıcı olmayan sosyal ilişki bağıları oluşturabilmesi, yüz yüze iletişim olmaması, istediği kimliğe bürüne bilme şansı vermesi, gerektiği kadar özeline açıklanması, istediğinde uzaklaşabilmesi, istenmediği durumlardan kaçabilme özelliği olması, sosyal anksiyetenin

daha az olması birey de internet bağımlılığı yaratan özelliklerdendir (Rosenthal ve Taintor, 2014) .

Bazı araştırmalara bakıldığında ise internete bağlanırken kullanılan araç türünün önemi yadırganamayacak kadar çok olduğu bu faktörün ve kullanılan araca göre problemlili internet kullanım düzeyinin değiştiği görülmektedir. Bilgisayara nazaran telefonda internet kullananların daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca yine literatürdeki bazı öğrencilerle yapılan araştırmalarda bu durumu destekler nitelikte sonuçlara ulaşılmıştır. Problemlili internet kullanımı olmayan gençlerin telefon yoluyla internet kullanırken, problemlili internet kullanımı olan gençler telefonda faydalanarak kullandıkları saptanmıştır (Ögel, 2012; Özolgun Kurt, 2014). Nitekim bu durum genç yetişkin ve yetişkin bireylerde de bu durumun olabileceğini düşündürmektedir.

2.1.3. İnternet bağımlılığı tanı kriterleri

DSM-V’de internet bağımlılığı tanımı yer almamakla birlikte

“internet kullanımı oyun oynama bozukluğu (Internet use gaming disorder)” ifadesine yer verilmiştir..

DSM-V kriterlerine göre “internet kullanımı oyun oynama bozukluğu” tanısı konulabilmesi için 12 aylık süre içerisinde aşağıda yer alan dokuz kriterlerden beş ya da daha fazlasının karşılanmış olması gereklidir. Bu kriterler,

1. İnternet oyunları ile zihinsel uğraş (Birey daha önce oynadığı oyun hakkında düşünür veya bir sonraki oyunu oynamayı bekler. İnternette oyun oynamak bireyin hayatındaki hâkim aktivite haline gelir.)
2. İnternette oyun oynadığı esnada internet erişiminin kesilmesiyle yoksunluk belirtilerinin gözlenmesi (Bu belirtiler genellikle sinirlilik, üzüntü, kaygı olarak tanımlanır.)
3. Tolerans gelişmesi, internet oyunları ile geçirilen zamanın artmasına ihtiyaç duyulması
4. İnternette oyun oynamayı kontrol etmede başarısız olunması
5. İnternet oyunları sebebiyle önceki hobi ve eğlencelere ilginin azalması
6. Psikolojik problemlere yol açtığı bilinmesine rağmen internet oyunlarının aşırı kullanımının devam etmesi

7. İnternette oyun oynama süresi ile ilgili aile bireyelerine, terapistlere veya başkalarına yalan söyleme

8. Suçluluk, çaresizlik, kaygı gibi olumsuz duygu durumdan kaçınmak için internet oyunu oynamak

9. İnternette oyun oynama nedeniyle önemli bir ilişkiyi, işi, eğitim ya da kariyer fırsatını kaybetme veya tehlikeye atma.

İnternette oyun oynama bozukluğu, madde kullanım bozukluğu semptomlarına benzer olarak oyun oynama üzerindeki kontrolün kaybına, tolerans gelişmesine ve yoksunluk belirtilerinin gözlenmesine neden olmaktadır. Madde ile ilişkili bozukluklarda olduğu gibi internette oyun oynama bozukluğunda da bireyler diğer etkinlikleri ihmal ederler ve oyun oynamak amacıyla bilgisayar başında oturmaya devam ederler. Bilgisayar kullanmaları ya da oyun oynamaları engellenirse, sinirli ve huzursuz olurlar. Yemek yemeden ve uyku uyumadan uzun dönemler geçirirler. Okul, iş, aile ile ilgili sorumluluklarını ihmal ederler.

2.1.4. İnternet bağımlılığı türleri

İnternet bağımlılığını 1999 yılında Young ve diğerleri bireyelerin kullanım amaçlarına göre ayrı gruplar içerisinde ele alıp beş ayrı kategoriye olarak sınıflandırmıştır(Kimberly, 1999). Bunlar ;

Sanal Seks Bağımlılığı: Kişilerin sanal seks ve sanal porno sitelerini devamlı kullanımına olan bağımlılığını içerir. Bunun için genelde (seks chatleri, porno siteler, vb.)uygulamalar kullanılmaktadır.

Sanal İlişki Bağımlılığı: bireyelerin çok fazla çevirim içi bir şekilde sana ilişkiler kurmasını içerir.

Bunun için genelde (facebook, twitter, tanışma siteleri, vb.) uygulamalar kullanılmaktadırlar.

İnternet Kompulsiyonu: Aşırı derecede çevirim içi kumar oynama, alışveriş yapma ve gün içi işlemleri içerir.

Bilgi Yükleme: Takıntı seviyesinde internette gezinme ve bilgi araştırmaları yapmayı içerir. Bu durum (durdurulamayan sörf yapma ya da veritabanı arama) olarak da tanımlanmaktadır.

Bilgisayar Bağımlılığı: Aşırı bir şekilde ve devamlı bilgisayar oyunları oynamayı içerir.

İnternet herkese, ilgi alanlarına dair sınırsız bilgi edinme ve paylaşım imkanı sunar. Yukarıda belirtilen alanlarda da internet kullanımı gerekli ve keyifli olabileceken, temel ihtiyaçların ve dış dünyanın önüne geçtiğinde sorun/bağımlılık olarak tanımlanır.

Davis ise "internet bağımlılığını" iki alt kategoriye yerleştirmiştir.

Kişinin var olan bir bağımlılığını bir başka bağımlılıkla destekleyip arttırması için faydalanmasını spesifik patolojik internet kullanımı olarak tanımlamıştır(kumar ve pornografi gibi) .

Bireyin internet i çoğunluklu olarak sosyal belirtilmesidir; haddinden fazla derecede oyun, e posta, cinsel meşguliyetlerinin olması(siber seks) genelleştirilmiş patolojik internet kullanımı olarak tanımlanmaktadır(Moazedian ve ark., 2014; Kılıç, 2018).

2.1.5. İnternet bağımlılığı alt tipleri ve patolojik internet kullanımı

İnternet bağımlılığı ile ilgili yapılan araştırmalar tanı kriterlerini karşılayan ancak farklı tür özelliklere sahip bireylerin interneti birbirlerinden farklı gayeler için kullanmaları ve etkilerinin de kişiden kişiye değişmesi sonucunda internet bağımlılığını alt gruplara ayırarak incelenmesine ihtiyaç duyulmuştur.

Bunlar;

Online seks bağımlılığı:

Her sosyal konumdan ve her yaştan insanlar internet aracılığı ile kolaylıkla pornografik materyallere ulaşabilmektedir. Online seks, iki ya da daha fazla kişinin sohbet odalarında pornografik mesaj veya videolarla paylaşımda bulunması olarak ifade edilebilir. Online seks bağımlıları gerçek hayatta asla söyleyemeyecekleri sözleri ve ya yapamayacakları sanal ortamda rahatlıkla ifade edebilmektedir. Bu durum online seks bağımlısı olan bireylerin evlilik hayatlarında problemlere neden olabilmektedir (Gönül, 2002).

Online Alışveriş Bağımlılığı

Özellikle son dönemde gelişen bir internet kullanım şeklidir. Kişiler internet üzerinden sadece alım yapmazlar, çeşitli siteler üzerinden satış da yaparlar. Daha çok küçük ölçekli şehirlerde yaşayan kişilerin seçtikleri bir yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır (Gönül, 2002).

Online Kumar Bağımlılığı

Teknolojinin gelişmesi ile kumar, eve ve işyerinde kadar girebilmiştir. İnternet aracılığıyla kumar oynanabilen sitelere kolaylıkla erişilebilmekte ve kişiler istedikleri kişilerle rahatlıkla kumar oynayabilmektedirler. Kişilerin kendi ülkelerinde kumar oynanabilen siteler yasaklanmış olsa bile başka ülkeler üzerinden bu sitelere kolaylıkla erişebilmektedirler (Gönül, 2002).

Online Borsa Bağımlılığı

Öncesinde sadece borsada alım satım yapan bireyler sonrasında ise internette kalarak saatlerce borsa ile ilgili sitelerde araştırma yaparlar, diğer insanlar ile fikir alışverişinde bulunurlar(Gönül, 2002)

Online Oyun Bağımlılığı:

Kişinin internet üzerinden uzun süresi ve aşırı oyun oynaması olarak tanımlanmaktadır. Bu bozukluk madde kullanım bozuklukları semptomlarına benzer ve tolerans, yoksunluk gibi belirtiler ile kendisini gösterir. Online oyun bağımlısı bireyler yerine getirmesi gereken günlük faaliyetlerini ihmal ederek genellikle günde 8-10 saat ya da daha fazla, haftada ise en az 30 saat internet üzerinden oyun oynamaya devam etmektedirler. Bu kişiler uzun süreler uyumadan, yemek yemeden bilgisayar başında vakit geçirebilirler; bilgisayar başına geçmeleri engellenirse telaşlanırlar, öfkelenirler. Bu bozukluğa sahip olan öğrenciler eğitimleri ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmemeleri sebebiyle başarısız olurlar(Doğrusever , 2015).

Online İlişki Bağımlılığı:

Bireyler sohbet odalarında sanal arkadaşlıklar ve sanal ilişkiler kurarlar. Zaman içerisinde kurdukları sanal ilişkilere bağımlı hale gelirler. Sanal ilişkiler bireyler içinailesinden ve gerçek yaşamındaki arkadaşlarından çok daha önemli hale gelir. Budurum aile bireyleri arasında problemlere, boşanmalara yol açabilmektedir (Üçkardeş, 2010).

Özgül Patolojik (Sorunlu) İnternet Kullanımı (ÖPİK)

İnterneti, bağımlı olduğu nesneye ulaşmak amacıyla; alışveriş, seks ve kumar çok fazla ve kötüye kullanmaktır. İnternet olmasa dahi bu bağımlılıklar var olmaya devam edeceklerdir. Bu kategori klinik ve medyadaki haliyle, sanal seks bağımlılarını, online açık artırmalara girenleri, online alışveriş yapan bireyleri ve kumar oynayanları kapsar. Özgül sorunlu internet kullanımında, internetin başka görevlerinden bağımsız halde bulunmaktadır.(Ögel,2012, sy.57)

Genel Patolojik (Sorunlu) İnternet Kullanımı (GPİK)

Hedef bulunmadan uzun saatler internet kullanımına genel patolojik internet kullanımı denilmektedir. İnternetin çok amaçlı kullanımını belirten bu tanım online sohbetle ya da e-mail bağımlılığıyla ilgidir. Sorumluluklarından uzak durmak amacıyla interneti kullanan genel patolojik internet kullanımı olan kişiler sorumluluklarını yapmadıkları için üzerlerindeki baskılar artar, bu duruma bağlı olarak ise kişilerin gündelik hayatlarında ciddi problemler yaşamalarına sebep olur. Patolojik halleri oldukça problemlili olan bu tip bireyler, internetin olmadığı durumlarda kendileri de var olmayı düşünmezler. Bu durumdan muzdarip bireyler bağımlılık geliştirmeden önce bir takım psikopatolojik, sosyal yönden içedönük ve hatalı düşünme şekillerine sahip bireyler olabilirler(Ögel, 2012,sy59.).

Kısacası ÖPİK’de var olan psikopatolojinin bir sonucu olan; kişinin interneti cinsel arzuların tatmini veya kumar gibi belirli amaçlar için kullanmasıdır.GPİK’da ise arkadaşın, ailenin ya da sosyal desteğinin eksikliği ve sosyal izole olma ile öne çıkan, amacı olmadan gezinmek veya sohbet odalarında zaman geçirerek internette aşırı zaman harcanmasını olarak ifade edilmektedir.

2.1.6 Problemlili İnternet Kullanımı

Aşırı İnternet kullanımı ile ilgili pek çok tanım yapılmaktadır. Son yıllarda literatüre bakıldığında Problemlili İnternet Kullanımı tanımlamalarına daha sık yer verildiği görülmektedir (Köroğlu ve ark., 2006). Bireylerin internet kullanımlarının aşırı olması problemlili internet kullanımı kavramı ile ilgilidir (Ceyhan ve ark., 2007).

Bazı araştırmacılar(Cumurcu ve Kaya 2004; Schmitz 2005) tarafından problemlı internet kullanımının bir tür dürtü kontrol bozukluğu olarak belirtilmektedir.

Problemlı internet kullanımı; işlevsel olmayan obsesyonlar ve buna bağlı olarak aşırı ve kontrol edilemeyen istek ve dürtüler yaşama olarak tanımlanabilir. İşlevsel ve ılımlı olan internet kullanımı bireyin sosyal ilişkilerini çoğaltabilirken, problemlı internet kullanımı ve yahut bağımlılığı tam aksi akademik, sosyal, mesleki, ailesel işlevselliğine göz ardı edilmeyecek kadar bozabilir (Amerikan Psikiyatri Birliği 2013, Yau ve ark. 2014).

Yoğun internet kullanımının kişilerin kendilerini kontrol edemeyecek noktaya gelerek günlük sorumluluk ve yükümlülüklerini yapmama gibi olumsuz sonuçlar yarattığı durumları ifade etmektedir (Ciciloğlu, 2014).

2.1.7. Problemlı İnternet Kullanımı Kavramsal erevesi

Bireylerde psikososyal durumların problemlı internet kullanımı üzerinde etkili olduğunu kanıtlanmıştır. Yeterli bir Sosyal yaşantısı olmayan bireylerin internet kullanarak problemlı internet kullanımına daha fazla meyil gösterdikleri grlmştir. Yalnız ve depresyonlu bireylerin kendilerini internet ortamında daha rahat ifade etmelerine sebep olmaktadır. Bu durum onların sosyal ilişkilerini internet ortamına taşımalarına ve bunun ilerlemesi ile birlikte internet kullanımının olumsuz sonuçlar doğurmasına sebep olmaktadır. Kendini yalnız hissetmeyen bireylerde internet ortamını daha az kullanmaya bu sebeple internetin oluşturacağı olumsuzlukları olmayacağı belirtilmiştir. Kwon, Chung, Lee (2011) kişinin kendinden kaçması teorisine geliştirerek problemlı internet kullanımına yaklaşmıştır. Sosyal, kültürel ve ailevi durumların bireyi internet kullanmaya yönelttiğini belirtmiştir.

Kwon, J. H., Chung, C. S., Ve Lee, J. (2011).

Kişiler rahatsızlık veren benliklerden uzaklaşmak için interneti bir araç olarak kullandıklarını belirtmiştir (akt, Gök, 2017, s. 20).

Çalışmanın daha önceki bölümlerinde de belirtildiği gibi problemlı internet kullanımını tanımlamak için kullanılacak terimler açısından literatür de henüz bir uzlaşı sağlanamamıştır. Bu nedenle araştırmacı tarafından problemlı internet kullanımı terimi tercih edilmektedir. Bu

bölümde araştırmanın değişkenleri olan problemlı internet kullanımı, Romantik ilişki, İlişki doyumu ve İlişki kalitesi ile ilgili tanımlara yer verilmiştir.

2.1.8. Problemlı İnternet Kullanımı Young'a Göre Tanı Ölçütleri

DSM-5'e bakıldığında tanı kitabımızda Problemlı internet kullanımının psikiyatrik bir rahatsızlık olarak yer almadığı görülmektedir (Amerikan Psikiyatri Birliği, 2014). Buna bağlı olarak PİK için psikiyatrik diğer rahatsızlıklar gibi belirli tanı kriterleri mevcut değildir. Bu kavramın ortaya çıkmasının ardından konuyla ilgili yapılan çalışmalarını ele alan farklı araştırmacılar tarafından çeşitli tanı kriterleri önerilmiştir. Young'a göre ise bu tanı kriterleri şu şekildedir.

Young(1998) DSM—IV ele alarak belirli tanı kriterleri oluşturmuştur. Patolojik kumar oynamanın tanı kriterlerini internet bağımlılığına uyarlamıştır. İnternet bağımlılığını tanımını ve belirtileri yapmıştır. İnternet bağımlılığı için sekiz kriter belirlenmiştir. Bu kriterler;

1. Zihnin internetle meşgul olması,
2. Doyum sağlamak için giderek internette aşırı zaman harcamaya ihtiyaç duyulması,
3. İnternet kullanımını kontrol etme, azaltma ve durdurmada zorluk yaşanması,
4. İnternet kullanımının azaltılması ya da durdurulması halinde huzursuzluk, karamsarlık, depresif olma ya da gerginlik hissedilmesi,
5. Niyet edilen zamandan daha uzun süre çevrimiçi olunması,
6. Önemli ilişki, iş, eğitim ve kariyer fırsatlarını kaybetme riskinin yaşanması,
7. Aile üyelerine, terapisteye ya da başkalarına internet kullanımını ile ilgili yalan söylenmesi,
8. Problemlerden kaçınma ya da disforik duygu durumunu yatıştırmak için internet kullanımını şeklindedir.

Belirlenen bu sekiz kriterden beş ya da daha fazlasına evet yanıtını vermiş bireylerin bağımlı olabileceği kabul edilmiştir (Young, 1998).

2.1.9. Problemlı İnternet Kullanımının Sebep Olduğu Sorunlar

Problemlı internet kullanım davranışları ile ilişki doyumunun da etkilenebileceği düşünölebilmektedir. Neticede ilişki ya da aile içi bir takım sorunların oluşmasına sebep olmakta ve bu sorunlar ilişkide ve ya evliliklerde de doyumunu azaltabilmektedir. Romantik ilişkide ki doyumunun azalması da ilişkiyi olumsuz olarak etkilemektedir.

Evli olan bireylerde baz alarak bakıldığında psikolojik ihtiyaçlar karşılanmadığı zaman internet ortamına yoğun bir şekilde yönelmeye sebep olmakta bunun sonucunda ilişkilerde problemler oluşmaktadır. Eşler arasında internetin yoğun ve yanlış olarak kullanılması ilişkinin doyumunu olumsuz etkilemektedir (Karaca, 2007, s. 132).

Hazar (2011) yaptığı araştırmada, problemlı internet bağımlılığına bağlı olarak sosyal medyanın insanların ailesi ve arkadaşlarıyla yüz yüze ilişki oluşturmasını engellediği, bölgesel iletişimi azalttığı sonucuna ulaşmıştır. Sosyal destek ile internet kullanımı arasındaki ilişkilere baktığımızda, bazı çalışmalarda iki değişken arasında anlamlı bir ilişki olmadığı belirtmektedir (Miller 2008).

2.1.10. Problemlı İnternet Kullanımı Yaygınlığı

İnternet hızla gelişmesiyle beraberinde iletişim, eğlence, iş, eğitim gibi her alanda her türlü bilgi ve ilgiye yanıt verebilecek düzeye gelmiştir. İnternet, Türkiyede ve dünyada giderek yaygınlaştırmaktadır. (Beard ve Wolf, 2001; Sevim, 2017).

Internet World Stats (İnternet Dünya İstatistikleri - IWS, 2015) verilerine göre dünya üzerinde internet kullanan kişi sayısı 3.366.260.056, Avrupa'da ise 604.147.280'dir. Aralık ayı verilerine göre Türkiye'deki internet kullanıcısı ise 46.282.850 kişidir (IWS, 2014). Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2016 yılı 16-74 yaş aralığındaki bireylerde "Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım" araştırması verilerine göre 2004 yılında internet kullanım oranı %18.8 iken, 2010 yılında %41.6'ya yükselmiş, 2016 yılında ise bu oran %61.2'ye ulaşmıştır (TUİK, 2016).

Avrupa ülkelerinde katılımcılarla yapılan bir çalışmada patolojik internet kullanımının yaygınlığına bakılmıştır. Çalışmada katılımcıların %4.2'sinde patolojik internet kullanımı saptanmıştır (Kaess ve ark., 2014).

Mederus ve Lourenço (2013) psikoloji öğrencilerinde araştırdıkları bir çalışmada patolojik internet kullanım oranının %4.67 olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Yunanistan'da tıp öğrencilerinde yapılan bir araştırmada internet bağımlılığının farklı düzeyde internet bağımlılığı oranları verilmiştir. Hafif düzeyde internet bağımlılığı oranı %24.5, %5.4 orta düzeyde internetbağımlılığı oranı ve %0.2 oranı yüksek düzeyde internet bağımlılığı olarak bulunmuştur (Tsimsitsiou ve ark., 2015).

Ülkemizde Türkiye İstatistik Kurumunun (2015) 2014 yılının son üç ayına ilişkin araştırma bulguları bilgisayar ve internet kullanım oranının en yüksek olduğu yaş diliminin 16-24 arası olduğunu (%77), bu yaş grubunu ise 25-34 yaş grubunun (%71,70) izlediğini göstermektedir.

2.2. Romantik ilişki

Flört etme, birlikte yaşama, evlilik ve diğer uzun süreli birlikteliklere romantik ilişki olarak adlandırılır. Kişiler arası ilişki biçimlerinden biri olan romantik ilişki hayatımızda önemli bir yere sahiptir(Hendrick ve Hendrick, 2006). Genç yetişkinlik döneminde romantik ilişkilerin önemi azımsanmayacak kadar çoktur. Kişiler bu dönemde arkadaşlık, yakınlık ve sosyal destek için romantik partnerlere yönelme eğilimdedirler. Romantik ilişkiler hayatlarında ki gelişimsel görevlerini yerine getirilmesini sağlamaktadır(Goldstein, Chesir-Teran & McFaul, 2008).

2.2.1.Romantik İlişki Doyumu

Romantik ilişki doyumu bireyin yakın ilişkisinden doyum alması ya da mutlu olması olarak tanımlanmaktadır(Snell ve ark, 2002).

Bireyin ilişki yaşadığı kişiyle yaşadığı memnuniyet mutluluk ve tatmin hislerinin öznel olarak değerlendirmesine ilişki doyumu adı verilmektedir(Hawkins ,1968). Bu öznel değerlendirmeye bağlı olarak kişilerin ilişkilerine dair beklentilerinin, ilişkiden alınan doyumunu incelemede önemli bir yeresahip olduğu düşünülebilmektedir. İnsanlar nitel anlamda daha zayıf ilişkilere sahip olmalarına karşın kendilerini ilişkileri açısından daha doyum sağlamış olarak bulurken, bir diğer grup dışarıdan bakıldığında çok daha güzel bir ilişki

tablosu çizmelerine rağmen, ilişkilerinden doyum sağlayamadıklarını ifade etmektedir. Kişiden kişiye ya da ilişkiden ilişkiye değişen bu farklılık kişilerin ilişkiyle olan beklentileri ilişki doyumunun tanımı olabilir. İlişki doyumuna ait dinamikler farklılık göstermekte buna bağlı olarak ise her ilişki için ilişkide doyumunu sağlamak hemen hemen herkes tarafından kabul edilen benimsenen cevaplar bulundurmamaktadır. Her kişi ilişkisini, ilişkiye için olan beklentileri ve var olan ilişkisiyle karşılaştırarak bir yere koyma ve değerlendirme eğilimindedirler. Buna bağlı olarak da ilişkide bulunduğu kişinin davranışlarıyla bireyin ilişkiye dair beklentileri arasındaki etkileşimin bir sonucu olarak ilişki doyumunu ortaya çıkarmaktadır (Sabatelli, 1988).

Litrature bakıldığında Rogers'ın yaptığı çalışmada hasta- birey merkezli yaklaşımına göre, kişinin ilişki doyumunu ve psikolojik olarak daha uyumlu bir yapıyı elde etmesinde üç önemli etken vardır: anlayış, koşulsuz kabullenme, açıklık. Bireylerde karşılıklı şekilde bu özelliklerin bulunması ilişki doyumunu sağlamada önemli bir rol üstlenmiştir (Rogers, 1959; Akt. Cramer, 2004).

İlişki doyumunu kişilerin yaşadıkları ilişkiye karşı besledikleri duygu, düşünce ve davranış şekilleri olarak tanımlanmaktadır. Hendrick'e göre ilişki doyumunu şu şekilde tanımlanmaktadır; ilişkiye bağlılıkları, yatırımları ve kendilerini açmalarıyla bağlantılıdır. (Hendrick, Hendrick ve Adler, 1988).

2.1.3. Romantik İlişki Kalitesi

Bu alanda bu konuyla ilgili birebir aynı bir çalışma yapılmamıştır. Fakat konuyla ilgili görgül ve kuramsal alan yazında, romantik ilişki kalitesine yönelik altı temel boyutun öne çıktığı gösteren çalışmada şu şekildedir. Doyum (Hendrick, 1988), adanmışlık (Adams ve Jones, 1997), güven (Boon ve Holmes, 1991), yakınlık (Aron, Aron ve Smollan, 1992; Sternberg, 1986), tutku (Aron ve Westbay, 1996; Sternberg, 1986) ve aşk (Fehr ve Russell, 1991). Fakat bazı çalışmalar sonucunda doyum, güven, adanmışlık ve aşk boyutlarının kendi aralarında yüksek korelasyonlar gösterdiğini, buna bağlı olarak ayrı ayrı ele alınmaları değil bir bütün olarak genel bir ilişki değerlendirmesini ifade ettiğini ileri sürmektedir (Acker ve Davis, 1992; Hendrick ve Hendrick, 1989; Levy ve Davis, 1988).

3. BÖLÜM

YÖNTEM

3.1 Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, romantik ilişkisi olan bireylerdeki problemlerle internet kullanım ile ilişki doyumu ve kalitesi arasındaki ilişkinin ve bu üç kavramın, cinsiyet, yaş, eğitim durumu, ilişki süresi, çocuk sayısı, algılanan sosyo- ekonomik durum, kendisinin interneti günde kaç saat kullandığı, partnerinin interneti günde kaç saat kullandığı gibi bağımsız değişkenler arasındaki ilişkilerin belirlenmesi için ilişki tarama modeli kullanılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırma evreni K.K.T.C. ,ilçelerinde ikamet eden ilişkisi bulunan bireylerden oluşmaktadır.

Araştırmanın örneklemini Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yaşayan 18 yaşından büyük genç yetişkin ve yetişkin bireylerden oluşmaktadır. Örneklem büyüklüğü 300 katılımcıdan oluşmaktadır. Araştırmanın örneklem grubu seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden olan amaca dönük örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Anketlerin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yaşayan genç yetişkin ve yetişkin (18-60) bireylere uygulanmıştır ve online / çevrim içi olarak sosyal medya (facebook vb.) üzerinden gönüllü bireylere ulaşılarak veri toplanmıştır. İlişkisi olmayan bireyler, altmış yaş üstü bireyler ve eksik bırakılan anketlerin çıkarılması sonucunda 300 kişiden toplanan veriler analiz yapılmıştır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma kapsamında katılımcılara Sosyodemografik Bilgi Formu, internet kullanımını ölçmek için Problemlerle İnternet Kullanım Ölçeği (Ceyhan ve ark., 2007), ilişki doyumu ve kalitelerini ölçmek için İlişki Doyumu Ölçeği ve Algılanan Romantik İlişki Kalitesi Ölçeği (ARİKÖ) verilmiştir. Araştırmada kullanılacak ölçekler için gerekli izinler alınmış ve Ölçeklere ilişkin bilgilere aşağıda yer verilecektir.

3.3.1. Sosyo-Demografik Bilgi Formu

Bu bölümde kişilere yaşları, cinsiyetleri, çalışma durumları sosyo ekonomik düzeyleri, eğitim durumları sorulmuştur. İlişki durumları, ne kadar süredir birlikte oldukları, çocukları var mı var ise kaç tane olduğu bilgileri de istenmiştir. İlişkide bulunduğu kişiyle internet aracılığıyla mı tanıştığı, interneti gün içinde ortalama ne kadar süreyle kullandıkları, daha çok hangi amaçla kullandıklarını belirlemeye yönelik sorular da bulunmaktadır. Son olarak ise İnternetin mevcut olmadığı zamanlarda parterinizle daha verimli iletişim sağlayıp sağlamadıkları sorulmuştur. Çalışmada kullanılan Sosyo-demografik Bilgi formu Ek 2'de yer almaktadır.

3.3.2. Young İnternet Bağımlılığı Testi Kısa Form Ölçeği

Kutlu ve diğerleri (2016) tarafından Türkçe'ye uyarlanan ve 12 maddeden oluşan Young İnternet Bağımlılığı Testi Kısa Formu ölçeğinin kullanılması amaçlanmıştır. Ölçeğin geçerlilik güvenirliği yaşları 17-35 arasında olan 1167 üniversite öğrencisi ile beş farklı örneklem grubundan oluşan ve yaşları 14-17 arasında olan 945 ergen üzerinde yapılmıştır. Ölçeğin geçerliliği, açımlayıcı faktör analizi, doğrulayıcı faktör analizi ve ölçüt geçerliliği ile incelenmiştir. Ölçeğin güvenilirliği, Cronbach alfa katsayısı ve test-tekrar test yöntemi ile incelenmiştir. Madde analizi, düzeltilmiş madde toplam puan korelasyonu ve %27'lik alt-üst grupların madde ortalama puanları aracılığıyla incelenmiştir. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda ölçek gençler ve genç yetişkinlerde 12 madde ve tek faktörden oluştuğu saptanmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda YİBT-KF modelinin hem üniversite öğrencilerinde ($\chi^2=144.93$, $sd=52$, $RMSEA=.072$, $RMR=.70$, $GFI=.93$, $AGFI=.90$, $CFI=.95$ ve $IFI=.91$), hem de ergenlerde ($\chi^2=141.93$, $sd=51$, $RMSEA=.080$, $GFI=.90$, $CFI=.90$ ve $IFI=.90$) iyi uyum değerlerine sahip olduğu görülmüştür. YİBTKF'nin Cronbach alfa katsayısı üniversite öğrencilerinde .91, ergenlerde .86 olarak bulunmuştur. YİBTKF'nin test-tekrar test güvenilirliğini incelemek amacıyla ölçek üç hafta ara ile 180 kişilik üniversite öğrencisine, 98 kişilik ergen grubuna uygulanmıştır. İki uygulama arasındaki korelasyon katsayısı üniversite öğrencilerinde 0.93, ergenlerde 0.86 olarak bulunmuştur. Yapılan araştırma sonuçlarında Young İnternet Bağımlılığı Test Kısa Formu'nun Türkçe uyarlamasının klinik olmayan örneklemde internet bağımlılığı değerlendirme açısından istatistiksel olarak uygun bir araç olduğu görülmüştür (Kutlu, ark., 2016).

3.3.3. İlişki Doyumu Ölçeği (İDÖ)

Genel ilişki doyumunu ölçmek amacıyla Hendrick (1988) tarafından geliştirilmiş, Curun (2001) tarafından Türkçe'ye uyarlanmış İlişki Doyum ölçeği kullanılması amaçlanmıştır. İDÖ, toplam 7 madde ve tek boyutlu bir yapıdan oluşmaktadır.ölçek likert tipi 5'li likert olarak katılımcıların sunulmakta (1 = Düşük; 5 = Yüksek) üzerinde yanıtlanmaktadır. Ölçeğin gerçek çalışmada çeşitli örneklem grupları ölçeğin tek bir boyuta, yüksek düzeyde güvenilirliğe ve ölçüt-bağıntılı geçerliğe sahip olduğunu; diğer bir değişle ise, ilişki doyumunun ölçümünde kısa ve psikometrik açıdan geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu kanıtlamıştır. Curun (2001), bu ölçeğin Türkçeye uyarlamasını yaparken ise ölçeğin hedef evrende de 7 maddeli tek faktörlü bir yapı gösterdiğini rapor etmiş ve Cronbach alfa katsayısını .86 olarak hesaplamıştır. İDÖ'den elde edilen puanların artması, romantik ilişki doyumunun arttığını göstermekte olan bir ölçektir (Sarı, 2008).

3.3.4. Algılanan Romantik İlişki Kalitesi Ölçeği (ARİKÖ)

Kullanılacak diğer bir ölçek ise Sağkal (2018) tarafından geçerlilik güvenirliliğin yapıldığı Algılanan Romantik İlişki Kalitesi Ölçeğidir. Katılımcılar, ilişkide buldukları kişiler ve ilişkileriyle ilgili maddeleri 7'li Likert ölçek (1 = Hiç; 7 = Çok) üzerinde yanıtlanmaktadır. Fletcher ve diğerleri (2000), Algılanan İlişki Kalitesi Yapıları Envanteri'nin (The Perceived Relationship Quality Components Inventory) genelini kullanmak yerine alt boyutlarında bulunan Doyum, Adanmışlık, Yakınlık, Güven, Tutku ve Aşk alt boyutlarında bu boyutları en iyi temsil eden 1, 4, 7, 10, 13 ve 16 nolu maddelerin kullanımını önermektedirler. Ölçeğin 6 maddeli formu için düzeltilmiş madde toplam korelasyonlarını .45 ve üzerinde ve Cronbach alfa katsayılarını .85 ve üzerinde rapor etmişlerdir. Ölçekte ters madde bulunmamaktadır. Envanterin maddeleri değerlendirmesi sonucunda ortaya çıkan puanlar 6 ile 42 arasında değişmektedir. ARİKÖ'den elde edilen puanların artması, algılanan genel romantik ilişki kalitesinin arttığını göstermektedir(Sağkal, Özdemir, 2018).

4.BÖLÜM

BULGULAR

Bulgular kısmının ilk bölümünde katılımcıların demografik özelliklerine göre frekans dağılımı, ölçek puanlarının normallik dağılım tablosu ve araştırma örnekleminin ölçek puanlarından aldığı betimleyici istatistikler verilecektir. Bulgular kısmının ikinci bölümünde ise araştırma hipotezlerinin test edilmesine yönelik sonuçlar paylaşılacaktır.

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Frekans	Yüzde%
Kadın	226	76,4
Erkek	70	23,6
Toplam	296	100,0

Tablo 1'e göre katılımcıların %76,4'lük oranla 226 kişilik kısmı kadın, %23,6 oranla 70 kişilik kısmı erkektir. Anket toplam 300 kişiye yapılmış ancak verilerimizden sadece 4 öge anketten çıkarılmış olup katılımcı sayısı 296 olarak belirlenmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların Çalışma Durumuna Göre Dağılımı

Çalışma durumu	Frekans	Yüzde%
Evet	190	64,2
Hayır	106	35,8
Toplam	296	100,0

Tablo 2.'de katılımcılara sorulan 'Çalışıyor musunuz?' sorusuna %64,2 oranla 190

kişi evet, %35,8 oranla 106 kişi hayır cevabını vermiştir.

Tablo 3. Katılımcıların Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Eğitim Düzeyi	Frekans	Yüzde%
İlkokul	5	1,7
Ortaokul	10	3,4
Lise	67	22,6
Üniversite	33	49,7
Y. lisans/doktora	67	22,6
Toplam	296	100,0

Tablo 3.'de katılımcılara sorulan 'Eğitim Düzeyiniz Nedir?' sorusuna %1,7 oranla 5 kişi ilkokul, %3,4 oranla 10 kişi ortaokul, %22,6 oranla 67 kişi lise, %49,7 oranla 33 kişi üniversite ve %22,6 oranla 67 kişi yüksek lisans/doktora cevabını vermiştir.

Tablo 4. Katılımcıların Sosyoekonomik Düzeye Göre Dağılımı

Sosyoekonomik düzey	Frekans	Yüzde%
Düşük	14	4,7
Orta	237	80,1
Yüksek	45	15,2
Toplam	296	100,0

Tablo 4. incelendiğinde katılımcılara sorulan ‘Sosyoekonomik düzeyiniz nedir?’ sorusuna %4,7 oranla 14 kişi düşük, %80,1 oranla 237 kişi orta ve %15,2 oranla 45 kişi yüksek cevabını vermiş

Tablo 5. Katılımcıların İlişki Durumuna Göre Dağılımı

İlişki durumu	Frekans	Yüzde%
İlişkisi var	101	34,1
Sözlü/nişanlı	43	14,5
Evli	152	51,4
Toplam	296	100,0

Tablo 5. incelendiğinde katılımcılara sorulan ‘İlişki durumuz için aşağıdakilerden hangisi uygundur?’ sorusuna %34,1 oranla 101 kişi ilişkisi var, %14,5 oranla 43 kişi sözlü/nişanlı ve %51,4 oranla 152 kişi evlicevabını vermiştir.

Tablo 6. Katılımcıların Çocuk Sahibi Olup Olmamasına Göre Dağılımı

Çocuk sahibi olma	Frekans	Yüzde%
Evet	125	41,9
Hayır	171	57,4
Toplam	296	100,0

Tablo 6’da katılımcılara sorulan ‘Çocuğunuz var mı?’ sorusuna %41,9 oranla 125 kişi evet, %57,4 oranla 171 kişi hayır cevabını vermiştir.

Tablo 7. Katılımcıların Romantik İlişkilerinde İnternet Aracılığı İle Tanışma Durumuna Göre Dağılımı

İnternet aracılığıyla tanışma	Frekans	Yüzde%
Evet	61	20,6
Hayır	235	79,4
Toplam	296	100,0

Tablo 7’de katılımcılara sorulan ‘Romantik ilişkide bulunduğunuz kişi ile internet aracılığıyla mı tanıştınız?’ sorusuna %20,6 oranla 61 kişi evet, %79,4 oranla 235 kişi hayır cevabını vermiştir.

Tablo 8. Katılımcıların İnternet Olmadığında Verimli İletişim Sağlama Durumuna Göre Dağılımı

İnternet olmadığı zamanlarda verimli iletişim sağlama	Frekans	Yüzde%
Evet	233	78,7
Hayır	63	21,3
Toplam	296	100,0

Tablo 8’de katılımcılara sorulan ‘İnternetin olmadığı zamanlarda partnerinizle daha verimli iletişim sağladığınızı düşünüyor musunuz?’ sorusuna %78,7 oranla 233 kişi evet, %21,3 oranla 63 kişi hayır cevabını vermiştir.

Değişken	\bar{x}	SS	Min.	Max.
Yaş	42,80	10,4418	60	

Tablo 9. Katılımcıların Yaş Bilgileri

Tablo 9 incelendiğinde katılımcıların yaşlarının ortalamasının 42,80, standart sapmasının 10,44, en küçük yaş değerinin 18 ve en büyük yaş değerinin 60 olduğu görülmektedir.

Değişken	\bar{x}	SS	Min.	Max.
Birliktelik süresi	18,46	11,081	40	

Tablo 10. Katılımcıların Birliktelik Süresine Yönelik Bilgiler

Tablo 10 incelendiğinde katılımcıların romantik ilişkilerindeki birliktelik süresi ortalamasının 18,46, standart sapmasının 11,08, en az birliktelik süresinin 1 yıl, en fazla birliktelik süresinin 40 olduğu görülmektedir.

Değişken	\bar{x}	SS	Min.	Max.
Çocuk sayısı	1,78	0,681	4	

Tablo 11. Katılımcıların Çocuk Sayısına Yönelik Bilgiler

Tablo 11 incelendiğinde katılımcıların çocuk sayısı ortalamasının 1,78, standart sapmasının 0,68, en az çocuk sayısının 1, en fazla çocuk sayısının 4 olduğu görülmektedir.

Tablo 12. Katılımcıların Günlük Ortalama İnternet Kullanım Saatine Yönelik Bilgiler

Değişken	\bar{x}	SS	Min.	Max.
Günlük internet kullanım saati	ortalama 3,82	2,811	18	

Tablo 12 incelendiğinde katılımcıların günlük ortalama internet kullanım saatinin 3,82, standart sapmasının 2,81, en az 1 saat, en fazla 18 saat internet kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 13. Katılımcıların İlişkide Bulunduğu Kişinin Ortalama İnternet Kullanım

Değişken	\bar{x}	SS	Min.	Max.
İlişkide olunan kişinin ortalama internet kullanım saati	4,23	4,081	16	

Saatine Yönelik Bilgiler

Tablo 13 incelendiğinde katılımcıların ilişkide bulunduğu kişilerin günlük ortalama internet kullanım saatinin 3,82, standart sapmasının 4,08, en az 1 saat, en fazla 16 saat internet kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 14. Normallik Dağılım Tablosu

	Ortalama	Medyan	SS	Çarpıklık	Basıklık	P
Problemlerli internet kullanımı (Toplam)	22,65	21.00	8,89	0.22	0.75	.200

puan)

İlişki

Doyumu

(Toplam puan) 34,21 34,00 5,68 -0.79 0.74 .210

Algılanan

Romantik

İlişki

Kalitesi 20,23 20,00 5,87 -0.43 0.63 .150
(Toplam puan)

$p > .05$

Tablo 14'e göre, araştırmada kullanılan ölçeklerin normallik varsayımlarını değerlendirmek için çarpıklık ve basıklık değerleri dikkate alınmıştır. George ve Mallery (2010)'nin belirttiği sınırlar içerisinde (1 ile +1; 1,5 ile +1,5; 2.0 ile +2.0) çarpıklık ve basıklık değerlerine sahip olan veri setinin normal bir dağılıma sahip olduğu görülmüştür. Buna ek olarak, yapılan Kolmogorov Simirnov normallik test sonuçlarına göre dağılımın normal olduğu görülmektedir ($p > .05$). Bu nedenle araştırma kapsamında parametrik testler kullanılmıştır.

Tablo 15. Problemlı İnternet Kullanımı ve Cinsiyet Arasındaki Bağlantısız Örneklemler t Testi Analizi Bulguları

		Cinsiyet	N	\bar{x}	ss	t	P
Problemlı kullanımı	internet	Kadın	226	21,48	7,81	-3,52	0,001

Erkek	70	26,45	10,96
-------	----	-------	-------

Problemlerli internet kullanımının kadınlar ve erkekler arasında farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan bağlantısız örneklem t testi analizi Tablo 15'te gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, erkeklerin problemlerli internet kullanım düzeyinin (Ort.=26,45 SS= 10,96), kadınlara (Ort.=21,48 SS=7,81) göre anlamlı şekilde daha yüksek olduğunu göstermektedir ($t(294) = -3,52, p \leq 0.001$).

Tablo 16. Romantik İlişki Doyumu ve Cinsiyet Arasındaki Bağlantısız Örneklem t Testi Analizi Bulguları

	Cinsiyet	N	\bar{x}	ss	t	P
Romantik ilişki Doyumu	Kadın	226	34,02	5,28	-0,92	0,358
	Erkek	70	34,84	6,82		

Romantik ilişki doyumunun kadınlar ve erkekler arasında farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan bağlantısız örneklem t testi analizi Tablo 16'da gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, kadınlar ve erkekler arasında romantik ilişki doyumunun anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p > 0.05$).

Tablo 17. Algılanan Romantik İlişki Kalitesi ve Cinsiyet Arasındaki Bağlantısız Örneklem t Testi Analizi Bulguları

	Cinsiyet	N	\bar{x}	ss	t	P
--	----------	---	-----------	----	---	---

Algılanan romantik ilişki kalitesi	Kadın	226	36,05	6,41	0,365	0,715
	Erkek	70	35,72	7,11		

Algılanan romantik ilişki kalitesinin kadınlar ve erkekler arasında farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan bağlantısız örneklem t testi analizi Tablo 17'de gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, kadınlar ve erkekler arasında algılanan romantik ilişki kalitesinin anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Tablo 18. Problemlı İnternet Kullanımı ve Çalışma Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklem t Testi Analizi Bulguları

			Çalışma durumu	N	\bar{x}	ss	t	P
Problemlı internet kullanımı	Evet			190	22,16	9,20	-1,21	0,205
	Hayır			106	23,53	8,28		

Problemlı internet kullanımının çalışanlar ve çalışmayanlar arasında farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan bağlantısız örneklem t testi analizi Tablo 18'de gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, çalışan ve çalışmayanlar arasında problemlı internet kullanımının anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Tablo 19. Romantik İlişki Doyumu ve Çalışma Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklem t Testi Analizi Bulguları

	Çalışma durumu	N	\bar{x}	ss	t	P
Romantik ilişki doyumu	Evet	190	34,30	5,55	0,36	0,719
	Hayır	106	34,05	5,93		

Romantik ilişki doyumunun çalışanlar ve çalışmayanlar arasında farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan bağlantısız örneklem t testi analizi Tablo 19’da gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, çalışan ve çalışmayanlar arasında romantik ilişki doyumunun anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Tablo 20. Algılanan Romantik İlişki Kalitesi ve Çalışma Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklem t Testi Analizi Bulguları

	Çalışma durumu	N	\bar{x}	ss	t	P
Algılanan romantik ilişki kalitesi	Evet	190	36,07	6,35	0,32	0,743
	Hayır	106	35,81	6,99		

Algılanan romantik ilişki kalitesinin çalışanlar ve çalışmayanlar arasında farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan bağlantısız örneklem t testi analizi Tablo 20’de gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, çalışan ve çalışmayanlar arasında algılanan romantik ilişki kalitesinin anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Tablo 21. Problemlı İnternet Kullanımı ve Eğitim Durumu Arasındaki Tek Yönlü ANOVA Analizi Bulguları

	n	\bar{x}	ss	F	P
İlkokul	5	19,60	8,08		
Ortaokul	10	23,30	11,04	0,506	0,731
Lise	67	22,43	8,83		
Üniversite	147	22,29	8,49		
Yüksek lisans/Doktora	67	23,80	9,64		

Problemlı internet kullanımının eğitim durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 21’de gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, problemlı internet kullanımının eğitim durumuna göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Tablo 22. Romantik İlişki Doyumu ve Eğitim Durumu Arasındaki Tek Yönlü ANOVA Analizi Bulguları

	n	\bar{x}	ss	F	P
İlkokul	5	31,00	5,61		
Ortaokul	10	33,70	6,48	1,711	0,148
Lise	67	33,10	5,54		
Üniversite	147	34,95	5,41		
Yüksek lisans/Doktora	67	34,02	6,15		

Romantik ilişki doyumunun eğitim durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 22’de gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, romantik ilişki doyumunun eğitim durumuna göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Tablo 23. Algılanan Romantik İlişki Kalitesi ve Eğitim Durumu Arasındaki Tek Yönlü ANOVA Analizi Bulguları

	n	\bar{x}	ss	F	P
İlkokul	5	39,20	2,38		
Ortaokul	10	35,40	7,08	1,860	0,118
Lise	67	34,61	7,55		
Üniversite	147	36,83	5,85		
Yüksek lisans/Doktora	67	35,31	6,96		

Algılanan romantik ilişki kalitesinin eğitim durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 23'te gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, algılanan romantik ilişki kalitesinin eğitim durumuna göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p>0.05$). **Tablo 24. Problemlı İnternet Kullanımı ve Sosyoekonomik Düzey Arasındaki Tek Yönlü ANOVA Analizi Bulguları**

	n	\bar{x}	ss	F	P
Düşük	14	23,64	8,45	0,189	0,828
Orta	237	22,71	8,65		
Yüksek	45	22,06	10,35		

Problemlı internet kullanımının sosyoekonomik düzeye göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 24'te gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, problemlı internet kullanımının sosyoekonomik düzeye göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Tablo 25. Romantik İlişki Doyumu ve Sosyoekonomik Düzey Arasındaki Tek Yönlü ANOVA Analizi Bulguları

	n	\bar{x}	ss	F	P
--	---	-----------	----	---	---

Düşük	14	33,07	5,87	0,385	0,681
Orta	237	34,21	5,47		
Yüksek	45	34,60	6,72		

Romantik ilişki doyumunun sosyoekonomik düzeye göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 25'te gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, romantik ilişki doyumunun sosyoekonomik düzeye göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Tablo 26. Algılanan Romantik İlişki Kalitesi ve Sosyoekonomik Düzey Arasındaki Tek Yönlü ANOVA Analizi Bulguları

	n	\bar{x}	ss	F	P
Düşük	14	33,50	6,96	1,21	0,299
Orta	237	36,00	6,57		
Yüksek	45	36,62	6,47		

Algılanan romantik ilişki kalitesinin sosyoekonomik düzeye göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 26'da gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, algılanan romantik ilişki kalitesinin sosyoekonomik düzeye göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Tablo 27. Problemlı İnternet Kullanımı ve İlişki Durumu Arasındaki Tek Yönlü ANOVA Analizi Bulguları

	n	\bar{x}	ss	F	P
İlişkisi var	101	26,88	9,03	21,45	0,000
Sözlü/nişanlı	43	22,60	8,24		
Evli	152	19,86	7,87		

Problemlı internet kullanımının ilişki durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 27'de gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, problemlı internet kullanımının ilişki durumuna göre anlamlı bir şekilde farklılaştığını göstermektedir ($F(2, 293)= 21,45, p<0.001$). Hangi düzeyler arasında anlamlı

farklılaşma olduğunu bulmak amacıyla Tukey çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır. Tukey testine göre, ilişkisi olanların problemlili internet kullanımı ortalaması (Ort.=26,88 SS= 9,03), sözlü/nişanlı (Ort.=22,60 SS=8,24) ve evli (Ort.=19,86 SS=7,87) bireylerin problemlili internet kullanımı ortalamalarına göre anlamlı şekilde daha yüksek bulunmuştur (sırasıyla; $p= 0.014$; $p<0.001$).

Tablo 28. Romantik İlişki Doyumu ve İlişki Durumu Arasındaki Tek Yönlü ANOVA Analizi Bulguları

	n	\bar{x}	ss	F	P
İlişkisi var	101	34,16	6,12	0,38	0,683
Sözlü/nişanlı	43	34,90	5,39		
Evli	152	34,05	5,48		

Romantik ilişki doyumunun ilişki durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 28’de gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, romantik ilişki doyumunun ilişki durumuna göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Tablo 29. Algılanan Romantik İlişki Kalitesi ve İlişki Durumu Arasındaki Tek Yönlü ANOVA Analizi Bulguları

	n	\bar{x}	ss	F	P
İlişkisi var	101	35,24	6,65	1,52	0,220
Sözlü/nişanlı	43	37,30	5,75		
Evli	152	36,09	6,71		

Algılanan romantik ilişki kalitesinin ilişki durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 29’da gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, algılanan romantik ilişki kalitesinin ilişki durumuna göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Tablo 30. Problemlı İnternet Kullanımı ve Çocuk Sahibi Olup Olmama Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklemler t Testi Analizi Bulguları

		Çocuk sahibi olma	N	\bar{x}	ss	t	P
Problemlı internet kullanımı	Evet		124	19,25	7,59	-6,08	0,000
	Hayır		170	25,14	8,95		

Problemlı internet kullanımının çocuk sahibi olup olmama durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan bağlantısız örneklemler t testi analizi sonuçları Tablo 30'da gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, çocuk sahibi olmayanların problemlı internet kullanımı düzeyinin (Ort.=25,14 SS=8,95), çocuk sahibi olanların problemlı internet kullanımı düzeyine (Ort.=19,25 SS=7,59) göre anlamlı şekilde daha yüksek olduğunu göstermektedir ($t(296) = -6,08, p < 0.001$).

Tablo 31. Romantik İlişki Doyumu ve Çocuk Sahibi Olup Olmama Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklemler t Testi Analizi Bulguları

		Çocuk sahibi olma	N	\bar{x}	ss	t	P
Romantik ilişki doyumu	Evet		124	33,87	5,66	-0,77	0,440
	Hayır		170	34,38	5,65		

Romantik ilişki doyumu çocuk sahibi olanlar ve olmayanlar arasında farklılaşp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan bağlantısız örneklem t testi analizi sonuçları Tablo 31’de gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, çocuk sahibi olanlar ve olmayanlar arasında romantik ilişki doyumu anlamı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Tablo 32. Algılanan Romantik İlişki Kalitesi ve Çocuk Sahibi Olup Olmama Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklem t Testi Analizi Bulguları

	Çocuk sahibi olma	N	\bar{x}	ss	t	P
Algılanan romantik ilişki kalitesi	Evet	124	35,61	6,90	-0,76	0,447
	Hayır	170	36,20	6,36		

Algılanan romantik ilişki kalitesinin çocuk sahibi olanlar ve olmayanlar arasında farklılaşp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan bağlantısız örneklem t testi analizi sonuçları Tablo 32’de gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, çocuk sahibi olanlar ve olmayanlar arasında algılanan romantik ilişki kalitesinin anlamı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Tablo 33. Problemlı İnternet Kullanımı ve İnternet Aracılığıyla Tanışma Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklem t Testi Analizi Bulguları

	İnternet aracılığıyla tanışma	N	\bar{x}	ss	t	P
--	--------------------------------------	---	-----------	----	---	---

Problemlilikullanımı	internet	Evet	61	25,40	8,42	2,74	0,007
		Hayır	235	21,94	8,89		

Problemlilikullanımının partnerlerin birbirleriyle internette tanışma durumuna göre farklılaşp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan bağlantısız örneklem t testi analizi sonuçları Tablo 33'te gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, internet aracılığıyla tanışan bireylerin problemlilikullanımı düzeyi (Ort.=25,40 SS=8,42), internet aracılığıyla tanışmayan bireylerin problemlilikullanımı düzeyine (Ort.=21,94 SS=8,89) göre anlamlı şekilde daha yüksek olduğunu göstermektedir ($t(296)= 2,74, p= 0.007$).

Tablo 34. Romantik İlişki Doyumu ve İnternet Aracılığıyla Tanışma Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklem t Testi Analizi Bulguları

		İnternet aracılığıyla tanışma	N	\bar{x}	ss	t	P
Romantik ilişki doyumu	Evet		61	33,44	5,25	-1,19	0,234
	Hayır		235	34,41	5,78		

Romantik ilişki doyumu partnerlerin birbirleriyle internette tanışma durumuna göre farklılaşp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan bağlantısız örneklem t testi analizi sonuçları Tablo 34'te gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, internet aracılığıyla tanışan ve

tanışmayan bireyler arasında romantik ilişki doyumunun anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Tablo 35. Algılanan Romantik İlişki Kalitesi ve İnternet Aracılığıyla Tanışma Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklem t Testi Analizi Bulguları

		İnternet aracılığıyla tanışma	N	\bar{x}	ss	t	P
Algılanan romantik ilişki kalitesi	Evet		61	35,00	6,82	-1,30	0,192
	Hayır		235	36,23	6,50		

Algılanan romantik ilişki kalitesinin partnerlerin birbirleriyle internetten tanışma durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan bağlantısız örneklem t testi analizi sonuçları Tablo 35'te gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, internet aracılığıyla tanışan ve tanışmayan bireyler arasında algılanan romantik ilişki kalitesinin anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Tablo 36. Problemlı İnternet Kullanımı ve İnternet Olmadığı Zaman Verimli İletişim Sağlama Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklem t Testi Analizi Bulguları

		Verimli iletişim sağlama	N	\bar{x}	ss	t	P
Problemlı kullanımı	internet	Evet	233	23,03	8,85	1,39	0,163

Hayır	63	21,26	9,01
-------	----	-------	------

Problemlerli internet kullanımının partnerlerin birbirleriyle internet olmadığı zaman verimli iletişim sağlama durumuna göre farklılaşp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan bağlantısız örneklemeler t testi analizi sonuçları Tablo 36’da gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, internet olmadığı zaman verimli iletişim sağlayan ve sağlayamayan bireyler arasında problemlerli internet kullanımının anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Tablo 37. Romantik İlişki Doyumu ve İnternet Olmadığı Zaman Verimli İletişim Sağlama Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklemeler t Testi Analizi Bulguları

	Verimli iletişim sağlama	N	\bar{x}	ss	t	P
Romantik ilişki doyumu	Evet	233	34,28	5,31	0,39	0,697
	Hayır	63	33,96	6,94		

Romantik ilişki doyumu partnerlerin birbirleriyle internet olmadığı zaman verimli iletişim sağlama durumuna göre farklılaşp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan bağlantısız örneklemeler t testi analizi sonuçları Tablo 37’de gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, internet olmadığı zaman verimli iletişim sağlayan ve sağlayamayan bireyler arasında romantik ilişki doyumu anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Tablo 38. Algılanan Romantik İlişki Kalitesi ve İnternet Olmadığı Zaman Verimli İletişim Sağlama Durumu Arasındaki Bağlantısız Örneklemeler t Testi Analizi Bulguları

		Verimli iletişim sağlama	N	\bar{x}	ss	t	P
Algılanan romantik ilişki kalitesi	Evet		233	36,18	6,39	1,03	0,304
	Hayır		63	35,22	7,22		

Algılanan romantik ilişki kalitesinin partnerlerin birbirleriyle internet olmadığı zaman verimli iletişim sağlama durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla yapılan bağlantısız örneklem t testi analizi sonuçları Tablo 38’de gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar, internet olmadığı zaman verimli iletişim sağlayan ve sağlayamayan bireyler arasında algılanan romantik ilişki kalitesinin anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını göstermektedir ($p > 0.05$).

Tablo 39. Problemlerli İnternet Kullanımı, Romantik İlişki Doyumu ve Algılanan Romantik İlişki Kalitesi Arasındaki Korelasyon Analizi Bulguları

	Problemlerli internet kullanımı	Romantik ilişki doyumu	Algılanan romantik ilişki kalitesi
Problemlerli kullanımı	r p	1	
Romantik ilişki doyumu	r p	-,070 ,228	1

Algılanan romantik ilişki kalitesi	r	-,098	,570	
	p	,093	,000**	1

Problemlerli internet kullanımı, romantik ilişki doyumunu ve algılanan romantik ilişki kalitesi arasında bir ilişki olup olmadığını incelemek amacıyla Pearson korelasyon analizi gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçlar, problemlerli internet kullanımı ile romantik ilişki doyumunu ve algılanan romantik ilişki kalitesi arasında anlamlı bir ilişki olmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Romantik ilişki doyumunu ve algılanan romantik ilişki kalitesi arasında pozitif yönde, orta güçte ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r= .570$, $p<0.001$).

Tablo 40. Problemlerli İnternet Kullanımının Yordanmasına İlişkin Çoklu Regresyon Analizi Bulguları

Değişken	B	Standart hata	Beta	t	P
(Constant)	27,975	3,406		8,214	.000
İlişki Doyumu	-.034	,111	-,022	-,305	.761
Algılanan Romantik İlişki Kalitesi	-,116	,096	-,085	-1,208	.228

$R=.099$ $R^2=.010$ $F(2, 293)= 1,462$ $p=.234$

İlişki doyumunu ve algılanan romantik ilişki kalitesi değişkenlerinin problemlerli internet kullanımını yordanmasına ilişkin çoklu regresyon analizi sonuçları Tablo 40'da gösterilmektedir. Elde edilen sonuçlar bağımsız değişkenlerin tamamının bağımlı değişkenin (internet bağımlılığı) total varyansının %1'ini açıkladığını göstermektedir. Değişkenlerin kendi aralarında olan korelasyon sonuçlarına ve VIF değerlerine bakıldığında çoklu doğrusallık sorununun olmadığı sonucu elde edilmiştir. Bağımsız değişkenlerden yola çıkarak problemlerli internet kullanımının yordanmasına ilişkin yapılan F testi sonrası istatistiksel açıdan anlamlı bir sonuç elde edilememiştir ($F(2, 293)= 1,462$, $p> 0.05$). Bu sonuç bağımsız değişkenlerin problemlerli internet kullanımı üzerinde kümülatif olarak etkili olmadığına işaret etmektedir.

5. BÖLÜM

TARTIŞMA

Problemlı internet kullanımı, romantik ilişki doyumunu ve algılanan romantik ilişki kalitesi arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılan bu tez çalışmasının bulguları araştırmanın bu kısmında tartışılacak ve daha önce yapılan literatür çalışmalarıyla karşılaştırılacaktır.

Problemlı internet kullanımı cinsiyete göre incelendiğinde erkeklerin kadınlara göre daha yüksek düzeyde problemlı internet kullanımı gösterdiği bulunmuştur. Bu durumun internet kullanımının amaçlarıyla ilgili olduğu düşünülmektedir. İnternet kullanımı eğlence, haber takip etme, yeni kişilerle tanışma, romantik ilişki geliştirme, sosyal çevre edinme, oyun oynama ya da müzik dinleme gibi birçok amaçla kullanılmaktadır. Bu amaçlardan birçoğunun erkeklere kadınlardan daha fazla hitap ettiği şeklinde değerlendirilmektedir. Örneğin, erkeklerin oyun bağımlılığı geliştirme yaygınlığı kadınlara göre daha yüksektir (Kweon ve Park, 2012). Bu durum erkeklerin kadınlara göre daha fazla internette vakit geçirmesine ve problemlı internet kullanımı düzeylerinin daha yüksek olmasına yol açmaktadır. Ayrıca erkeklerin romantik ilişki geliştirme çabasının kadınlara göre daha fazla olduğu düşünülmektedir. Nitekim Kırcaburun ve arkadaşları (2020) yaptığı çalışmasında erkeklerin kadınlara göre yeni kişilerle tanışmak için daha fazla sosyal medyada vakit geçirdiği sonucuna ulaşmıştır. Bu durumun da erkeklerin internette daha fazla vakit geçirmesine neden olduğu şeklinde yorumlanmaktadır. Ayrıca kadınların internette daha çok magazin içerikli haberleri takip ettiği, erkeklerin ise spor, siyaset ve ekonomi alanlarında haberleri daha çok takip ettiği daha önce yapılan araştırma bulgularıyla desteklenmektedir (Dufour ve ark., 2016). Erkeklerin daha fazla haber alanını takip etmesinden dolayı kadınlara göre daha fazla internette vakit geçirdiği ve bu durumun erkeklerde problemlı internet kullanımına yol açabileceği şeklinde düşünülmektedir. Buna ek olarak, internet üzerinden sanal bir biçimde bahis ve kumar oynama sıklığı erkeklerde kadınlara göre daha fazladır (King ve ark., 2014). Bu yaygınlık oranının erkeklerde kadınlara göre daha fazla olmasından dolayı erkeklerin internette daha uzun süreler kaldığı ve bu nedenle daha fazla problemlı internet kullanımı gerçekleştirdikleri yönünde bir değerlendirme yapılmaktadır. Ayrıca erkeklerin internet üzerinden para ve yeni kişilerle tanışma gibi durumların onlar için bir ödül niteliğinde olduğu, bu ödülün erkeklerde dopamin salgılanmasını ve bu nedenle erkeklerin internet kullandığına kendilerini daha mutlu hissetmesini sağladığı yönünde düşünülmektedir. Bu ödül sistemi ve dopamin salgılanması durumunun bağımlılıkla doğrudan ilişkisi olduğu daha önceki literatür

çalışmalarıyla desteklenmektedir (Hou ve ark., 2012). Dolayısıyla erkeklerin kadınlara göre internette daha yüksek düzeyde kazanım elde etmesine bağlı olarak internete karşı bağımlılık geliştirdikleri ve bu durumun problemlili internet kullanımı davranışını ortaya çıkardığı şeklinde bir yorum yapılmaktadır. Bu durumun diğer bağımlılık türleriyle benzer olarak beyin içi bir aktivite olduğu ve internet olmadığında bireylerin öfkelenme, huzursuzluk ya da saldırganlık gibi yoksunluk belirtileri gösterebileceği söylenebilir (Zhang ve ark., 2013). Tüm bu bilgiler ışığında erkeklerin kadınlara göre daha fazla problemlili internet kullanımı gerçekleştirmesinin beklenebilecek bir sonuç olduğu düşünülmektedir. Literatürdeki benzer konularla yapılan araştırmalar incelendiğinde yapılan tez çalışmasında elde edilen bulgular ile paralellik gösterdiği saptanmıştır (Yen ve ark., 2009; Mo ve ark., 2020). Dolayısıyla erkeklerin kadınlara göre daha yüksek düzeyde problemlili internet kullanımı gösterdiği sonucunun literatür tarafından desteklendiği söylenebilmektedir.

Romantik ilişki doyumunun kadınlar ve erkekler arasında farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Romantik ilişkilerde alınan doyum birçok faktöre bağlıdır. İlişki içinde olan bireylerin karşılıklı olarak birbirlerine anlayış göstermesi, birlikteyken eğlenebilme, sohbet edebilme, cinsel olarak tatmin olma ve ilişki içinde yüksek düzeyde çatışmalar yaşanmaması bu faktörlerden bazılarıdır (Lee ve ark., 2021). Dolayısıyla romantik bir ilişkiden doyum alınabilmesi karşı tarafın gösterdiği davranışlar ile doğrudan ilişkilidir. Ayrıca tüm bu faktörlerin cinsiyet bağlamı dışında ele alınabileceği düşünülmektedir. Yani bir kişiye romantik ilişki içinde karşı tarafın ona anlayış göstermesi, onunla eğlenebilmesi, sohbet edebilmesi ve çatışmalar yaşamaması onun cinsiyetiyle ilişkili değil daha çok kişilik ve mizaç yapısıyla ilişkili olduğu şeklinde değerlendirilmektedir. Ayrıca cinsel olarak tatmin olma durumu da bireyin cinsel yönelimine bağlı olarak cinsiyet dışında ele alınabilmektedir. Bu nedenle romantik ilişki doyumunun cinsiyete göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşıldığı düşünülmektedir. Bununla birlikte, literatürde daha önce yapılmış olan çalışmalar romantik ilişki doyumunun kadınlar ve erkekler arasında farklılaştığını göstermektedir (Aydın, 2017). Dolayısıyla literatür bulguları ile yapılan tez çalışmasının sonuçlarının ayrıştığı ifade edilebilmektedir.

Algılanan romantik ilişki kalitesinin kadınlar ve erkekler arasında farklılaşmadığı bulunmuştur. Romantik bir ilişkinin kalitesi her iki tarafında o ilişkiye verdiği önem, gösterdiği özveri ve birbirlerine duyduğu saygı çerçevesinde şekillenir (Hardie ve ark., 2014). İlişki boyunca karşı tarafa gösterilen bu önem, özveri ve saygı bireyin cinsiyetine bağlı olarak değil onun yetiştirilme tarzı, mizacı ve kişilik özellikleri gibi kavramlara bağlı olarak ortaya

çıktığı düşünülmektedir. Örneğin, bir erkeğin çocukluktan itibaren kadınlara değer verilmeyen bir toplumda yaşadığı düşünülürse, yetişkinliğinde büyük olasılıkla romantik ilişkisi sırasında sevgilisine ya da eşine yeteri kadar saygı göstermeyeceği söylenebilir. Dolayısıyla bu kişinin karşısındaki kadının da algıladığı romantik ilişki kalitesi düşük olur. Ayrıca birey narsisizm, makyavelizm, psikopati veya nörotisizm gibi kişilik özelliklerine sahip olduğunda kendisine ve çevresine gösterdiği davranışlardan dolayı romantik ilişkide olduğu kişinin algıladığı romantik ilişki kalitesi düşebilir. Verilen örneklerde görüldüğü üzere yetiştirilme tarzı ve kişilik özellikleri algılanan romantik ilişki kalitesini etkileyebilecek unsurlardır (Holland ve Roisman, 2008). Bu unsurların her biri erkeklerde ve kadınlarda görülebilmektedir. Bu unsurların görülme olasılıklarının kadınlarda ve erkeklerde eşit olmasından dolayı algılanan romantik ilişkisinde herhangi bir farklılık bulunmadığı düşünülmektedir. Literatürde de benzer bulgulara rastlanmaktadır (Larsen, 2011).

Problemlerli internet kullanımının çalışanlar ve çalışmayanlar arasında farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Problemlerli internet kullanımı, bireyin internette aşırı vakit geçirmesiyle ortaya çıkan bir psikolojik rahatsızlıktır (Abubakar ve Al-zyoud, 2021). Çalışmayan bireylerin evde geçirecek daha çok vakti olduğu ve internete daha rahat bağlanabileceği düşünülse de araştırmaya dahil edilen katılımcıların çalışan grubundaki bireylerin birçoğu masa başı işte çalışmaktadır. Dolayısıyla bu bireylerin de internete ulaşım imkânı en az çalışmayan bireyler kadar mevcuttur. Her iki grubunda internete erişim imkanlarının eşit olduğu için problemlerli internet kullanımının bu gruplar arasında farklılaşmadığı düşünülmektedir. Literatürde benzer bulgulara rastlamak mümkündür (Gao ve ark., 2020).

Romantik ilişki doyumunun çalışanlar ve çalışmayanlar arasında farklılaşmadığı bulunmuştur. Hem çalışmayan hem de çalışmayan bireyler romantik ilişkilerini başarıyla sürdürebilme kapasitesine sahiptir. Çiftlerin birbirlerine ayırdıkları süre ya da birlikte geçirilen zaman çalışma durumuna göre farklılaşabilse de romantik ilişki doyumunu etkileyebilecek bireysel ve çevresel birçok faktör olduğu ve bu durumun herhangi bir farklılaşmaya yol açmadığı düşünülmektedir. Daha önceki çalışma bulgularıyla yapılan tez araştırmasının bulgularının paralellik gösterdiği görülmektedir (Bourrasa ve ark., 2019).

Algılanan romantik ilişki kalitesinin çalışanlar ve çalışmayanlar arasında farklılaşmadığı saptanmıştır. Bireylerin bir romantik ilişkiden algıladığı kalite o ilişkinin ne kadar nitelikli olduğuyla ilgilidir (Debrot ve ark., 2018). Burada söz konusu olan nitelik kavramından kasıt bireyin o ilişkiden ne kadar verim sağladığı, ilişkiye duyduğu güven ve bireyin ihtiyaçlarının

karşılanıp karşılanamamasıdır. Hem çalışan hem çalışmayan bireyler ilişkisinde verim sağlamakta problem yaşayabilir, ilişkisine duyduğu güven problemleri yaşayabilir veya kendi ihtiyaçlarının o ilişkide karşılanmadığını düşünebilir. Buna bağlı olarak bireyin o romantik ilişkiden algıladığı kalite düşebilir. Tüm bu etmenlerin yaşanma ihtimalinin çalışan ve çalışmayan bireylerde eşit olduğu düşünüldüğünden herhangi bir farklılığa ulaşılamadığı şeklinde yorumlanmaktadır. Literatür incelendiğinde bu sonuçla benzerlik gösteren çalışmalara rastlanmıştır (Zedaker ve Bouffard, 2017; Godfrey ve ark., 2021).

Problemlerli internet kullanımının eğitim durumuna göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Günümüzde internet kullanımı ekonomik düzey ya da eğitim durumu fark etmeksizin oldukça yaygınlaşmıştır. Dolayısıyla artık hangi eğitim düzeyinden mezun olduğu fark etmeksizin her bireyin internete erişim imkânı vardır. Buna bağlı olarak da her eğitim düzeyinden bireyin problemlerli internet kullanımı davranışı gösterme olasılığı eşit olarak görülmektedir. Çünkü problemlerli internet kullanımının temel belirtilerinden bir tanesi internette aşırı vakit geçirmedir (Dunbar ve ark., 2018). Hemen hemen her eğitim düzeyinden bireyin internet ulaşımını sağlayabilmesinden ve internette aşırı vakit geçirebileceği düşünüldüğünden anlamlı bir farklılık bulunmadığı şeklinde değerlendirilmektedir. Literatürde benzer araştırma sonuçlarına rastlamak mümkündür (Truzoli ve ark., 2020).

Romantik ilişki doyumunun eğitim durumuna göre farklılaşmadığı saptanmıştır. Eğitim düzeyi bireyin kişilik gelişiminde ve davranışlarını düzenlemesinde önemli bir faktördür (Zamir ve ark., 2014). Eğitimli bir kişinin karşısındaki bireye daha uyum sağlayıcı davranışlar gösterebileceği şeklinde düşünülmektedir. Bu durumun da romantik ilişki doyumunu etkileyebileceği söylenebilir. Bununla birlikte eğitim, bireyin kendi davranışlarını düzenlemesinde tek etmen değildir. Bireylerin kendi davranışlarını düzenlemesinde ve buna bağlı olarak romantik ilişkilerinde doyum sağlamasında eğitim dışında her iki tarafın ailelerinin gösterdiği tutumlar, bireyin dünyaya bakış açısı veya bireyin kişilerarası ilişkilerinde ne kadar başarılı olduğu gibi bireysel ya da çevresel faktörler söz konusudur. Eğitimin bu faktörlerin yanında daha arka planda kaldığı ve bu nedenle eğitim düzeyine göre romantik ilişki doyumunun farklılaşmadığı düşünülmektedir. Literatürde benzer sonuçlara rastlamak mümkündür (Strunz ve ark., 2017).

Algılanan romantik ilişki kalitesinin eğitim durumuna göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Eğitim durumu her ne kadar bireyin akademik ve zihinsel gelişimini sağlayabilse de bireyin sosyalleşmesi üzerinde ve sosyal ortamlarda nasıl davranması üzerinde yüksek

düzeyde bir etkiye sahip değildir (Weidman, 2006). Yüksek eğitim düzeyine sahip bireylerin sosyalleşme üzerinde herhangi bir gelişim gösterememesinin romantik ilişkilerinde karşı tarafı olumsuz etkileyebileceği ve bu nedenle daha düşük eğitim düzeyindeki bireylerden algılanan romantik ilişki kalitesi bağlamında farklılaşmayacağı şeklinde düşünülmektedir. Yapılan tez çalışmasında algılanan romantik ilişki kalitesinin eğitim durumuna göre farklılaşmadığının bulunması da bu durumu destekleyici niteliktedir. Literatürde benzer bulguların olduğu görülmektedir (Fleming ve ark., 2010).

Problemlerli internet kullanımının sosyoekonomik düzeye göre farklılaşmadığı bulunmuştur. Düşük sosyoekonomik düzeyde olan bireyler, daha yüksek sosyoekonomik düzeyde olan bireylere göre yaşam içinde daha fazla zorlukla karşılaşmaktadır (Valmórbida ve Vitolo, 2014). Bununla birlikte, internet kullanımı yaygınlığı sosyoekonomik düzeye göre farklılaşmadığı önceki literatür bulgularıyla ortaya konmuştur (Stavropoulos ve ark., 2013). Bunun temel sebebi günümüzde internetin artık temel bir ihtiyaç haline gelmesi ve internet ücretlerinin neredeyse her birey tarafından karşılanabilir olmasıdır. Dolayısıyla düşük, orta ya da yüksek sosyoekonomik düzey fark etmeksizin çoğu bireyin internete erişim sağlayabildiği söylenebilmektedir. Bu durumun problemlerli internet kullanımı davranışının sosyoekonomik düzeye göre farklılaşmasını engellediği yönünde yorumlanmaktadır. Literatürde, yapılan tez çalışmasının bu bulgusuyla paralel sonuçlara rastlamak mümkündür (Park ve Lee, 2017).

Romantik ilişki doyumunun sosyoekonomik düzeye göre farklılaşmadığı saptanmıştır. Yüksek sosyoekonomik düzeyde olan bireyler romantik ilişkide bulunduğu kişilere daha fazla imkân sunabilse de bu imkanların romantik ilişkide her zaman doyumu sağlamadığı düşünülmektedir. Örneğin, yüksek sosyoekonomik düzeyde olan bir erkeğin romantik ilişkide bulunduğu kadına sürekli olarak hediyeler aldığını ve sürprizler yaptığını düşünürsek, bu durumun bir süre sonra sıradanlaşacağı ve romantik ilişki doyumunu düşürebileceği şeklinde yorumlanmaktadır. Dolayısıyla yüksek sosyoekonomik düzeyin romantik ilişkilerde her zaman bir avantaj sağlamadığı yönünde değerlendirilmektedir. Ayrıca romantik ilişki doyumunu sağlamak için gereken fakat sosyoekonomik düzey bağlamında açıklanamayacak birçok faktör söz konusudur. Romantik ilişkilerde karşı tarafı dinleme, değer verme, saygı gösterme ya da cinsel tatmini sağlama bu faktörler arasındadır (Tandler ve ark., 2020). Tüm bu bilgiler birlikte düşünüldüğünde romantik ilişki doyumunun sosyoekonomik düzeye farklılaşmaması bulgusunun beklenen bir sonuç olduğu söylenebilir. Literatürde benzer bulgular söz konusudur (Peterson ve ark., 2018).

Algılanan romantik ilişki kalitesinin sosyoekonomik düzeye göre farklılaşmadığı bulunmuştur. Bireylerin romantik ilişkilerine yönelik algıladığı kalite onların beklentileriyle doğru orantılıdır (Lemay ve Venaglia, 2016). Bir kişinin içinde bulunduğu romantik ilişkiye yönelik beklentisi ne kadar yükselirse, o beklentileri karşılamak o kadar zorlaşabilir ve birey o ilişkiden beklediği verimi zamanla karşılayamaz duruma gelebilir. Yüksek sosyoekonomik düzeyde olan bireylerin ilişkilerinde daha fazla beklentiye girebileceği ve bu beklentilerin karşılanamaması durumunda romantik ilişkilerine yönelik algıladığı kalitenin düşebileceği şeklinde düşünülmektedir. Bu durumun da yüksek, orta ve düşük sosyoekonomik düzeyde olan bireylerin algılanan romantik ilişki kalitesi düzeylerinin farklılaşmamasına yol açabileceği şeklinde yorumlanmaktadır. Literatürde benzer bulgular söz konusudur (Emery ve Le, 2014).

İlişkisi olan bireylerin, sözlü/nişanlı ve evli bireylere göre problemlerini internet kullanımı daha yüksek bulunmuştur. Bu durumun sözlü/nişanlı veya evli bireylerin sadece romantik ilişkisi bulunan bireylere göre daha fazla sorumluluğu olması nedeniyle ortaya çıktığı düşünülmektedir. Özellikle evli bireylerde ev işi ve çocuk bakımı gibi sorumlulukların internet kullanımı süresinin kısıtladığını ve bunun problemlerini internet kullanımını önlediği yönünde değerlendirilmektedir. Sözlü/nişanlı olan bireylerde de benzer şekilde evlilik hazırlıkları, bireylerin karşı tarafın ailesini tanınması ve ailelerin birbirleriyle tanıştırılması gibi sorumlulukların ve işlerin olması nedeniyle sözlü/nişanlı bireylerin internet kullanımı süresinin daha sınırlı olduğu düşünülmektedir. Sadece romantik ilişkide bulunan fakat bu romantik ilişkide herhangi bir resmiyet olmaması sebebiyle bireylerin ilişkide daha az sorumluluğa sahip olduğu şeklinde yorumlanmaktadır. Daha az sorumluluğun getirmiş olduğu geniş zaman ile de daha fazla internette vakit geçirilebileceği ve bu durumun problemlerini internet kullanımına yol açabileceği yönünde düşünülmektedir.

Romantik ilişki doyumunun, ilişkisi olan, sözlü/nişanlı ya da evli bireyler arasında farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Romantik ilişkide alınan doyumun bireyler arasındaki resmi bir sözleşmeye değil her iki tarafında birbirlerine verdiği önem ile mümkün olabildiği düşünülmektedir. Örneğin, uzun yıllar boyunca evli kalan fakat bu evlilik süresince birbirlerine olan sevgisini ve saygısını kaybeden bir çift düşünürsek, bu ilişkide olan bireylerin artık herhangi bir doyum sağlayamadığı ifade edilebilir. Benzer durumlar sözlü/nişanlı ya da sadece ilişkisi olan bireyler için de geçerlidir. Dolayısıyla herhangi bir kişinin romantik ilişkisinden doyum sağlayabilmesi için resmiyetin değil karşılıklı olarak güven, sevgi ve saygının sağlanabilmesinin gerekli olduğu şeklinde değerlendirilmektedir.

Yapılan tez çalışması sonucunda romantik ilişki doyumunun ilişkisi olan, sözlü/nişanlı ya da evli bireyler arasında farklılaşmaması da bu durumu destekleyici niteliktedir.

Algılanan romantik ilişki kalitesinin, ilişkisi olan, sözlü/nişanlı ya da evli bireyler arasında farklılaşmadığı bulunmuştur. Bireylerin romantik ilişkilerinde algıladığı kalitenin karşılıklı bir süreç olduğu değerlendirilmektedir. Bu süreçte bireyler birçok güçlkle karşılaşabilir fakat beraber oldukları süre içerisinde yaşanan güçlükleri daha kolay aşabilmektedirler. Buradaki önemli olanın noktanın birlikte verimli bir şekilde geçirilen süre olduğu, çiftler arasında sağlanan resmîyetin bu süreci herhangi bir şekilde etkilemeyeceği yönünde düşünülmektedir. Dolayısıyla çiftlerin algıladıkları romantik ilişki kalitesinde, ilişkinin resmî olup olmaması değil karşılıklı olarak verilen desteğin kritik bir rol oynadığı şeklinde yorumlanmaktadır. Buna bağlı olarak da yapılan tez çalışması sonucunda ilişkisi olan, sözlü/nişanlı ya da evli bireyler arasında algılanan romantik ilişki kalitesi bakımından herhangi bir farklılık bulunmadığı düşünülmektedir.

Çocuk sahibi olan çiftlerin problemlili internet kullanımının, çocuk sahibi olmayan çiftlerin problemlili internet kullanımına göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu sonuç araştırmacı tarafından beklenen bir bulgudur. Çünkü çocuk yetiştirmenin oldukça zor ve uzun bir süreç olduğu, romantik ilişkide bulunan bireylerin zamanlarının çoğunu çocuk bakımına ayırdıkları şeklinde düşünülmektedir. Özellikle yeni doğmuş bebeklerin her anlamda bakıma ihtiyaçları olması dolayısıyla çiftlerin enerjisini ve zamanını bu sorumluluğu tamamlamak için harcadığı şeklinde yorumlanmaktadır. Dolayısıyla çocuk sahibi olan bireylerin kendilerine ayırdığı vakit oldukça çocukların bakımı nedeniyle oldukça sınırlanmaktadır. Bu durum bireylerin internette eğlenceli vakit geçirmesini, haberleri takip etmesini veya internet üzerinden hobileri yönünde aktiviteler yapmasını kısıtlamaktadır. Ortaya çıkan bu durumun ise çocuk sahibi olan bireylerde problemlili internet kullanımını engellediği yönünde düşünülmektedir. Yapılan tez çalışmasında çocuk sahibi olan çiftlerin problemlili internet kullanımının, çocuk sahibi olmayan çiftlerin problemlili internet kullanımına göre daha yüksek olduğu sonucunun bulunması da bu durumu desteklemektedir. Literatürde daha önce yapılan araştırmalarda benzer sonuçlar bulunduğu ve bu nedenle araştırma sonucunun literatür tarafından da desteklendiği ifade edilebilir (Tóth ve ark., 2021).

Romantik ilişki doyumunun, çocuk sahibi olup olmama durumuna göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Çocuk sahibi olmak özellikle evli çiftler tarafından zaman içerisinde istenen bir durumdur. Çocuk sahibi olmanın ve bakımını üstlenmenin bireyin kişilik

gelişimine katkı yaptığı da saptanmıştır (Jokela ve ark., 2009). Bununla birlikte, çocuk sahibi olmak romantik ilişki de olan iki taraf için de oldukça zorlayıcı bir süreç olabilmektedir. Çocuğun sağlık durumu hakkında endişelenme, bakımını sağlamada yaşanan ekonomik zorluklar ve çocuk sahibi olmanın getirdiği psikolojik sıkıntılar bu zorluklardan birkaç tanesidir. Ayrıca çocuk sahibi olduktan sonra çiftlerin birbirlerine ayırdıkları sürenin de azaldığı şeklinde düşünülmektedir. Tüm bu nedenlerden dolayı çocuk sahibi olmanın romantik ilişki doyumuna fazla bir katkı vermediği ve bu nedenle çocuk sahibi olanlar ve olmayanlar arasında romantik ilişki doyumunun farklılaşmadığı şeklinde yorumlanmaktadır. Literatür incelendiğinde benzer bulgulara rastlanmıştır (Cusack ve ark., 2012).

Algılanan romantik ilişki kalitesinin, çocuk sahibi olup olmama durumuna göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Romantik ilişki içinde algılanan kalitenin düzeyi bireyin ihtiyaçlarının karşılanması doğrultusunda gelişmektedir (Seidman ve ark., 2019). Çoğu bireyin çocuk sahibi olmayı, toplum tarafından oluşturulan baskının da etkisiyle, bir ihtiyaç olarak gördüğü şeklinde düşünülmektedir. Bu nedenle çocuk sahibi olmanın romantik ilişki de algılanan kaliteyi yükseltmesi beklenebilecek bir sonuçtur. Bununla birlikte, çocuk sahibi olmak beraberinde çeşitli zorlukları da getirdiğinden ilişkinin diğer alanlarındaki kaliteyi düşürebilmektedir. Örneğin, günümüzde çocuk bakımı için gerekli olan bebek bezi gibi temel malzemelerin fiyatı bile oldukça yükselmiştir. Bu durum romantik ilişkide bulunan kişilerin kendisinden fedakârlık yapıp çocuk bakımına daha fazla enerji sarf etmesine neden olmaktadır. Örnek vermek gerekirse çiftler bir akşam birlikte sinemaya gitmek yerine buraya harcayacakları ücreti çocuk bakımı için ayırabilmektedirler. Benzer şekilde zaman konusunda da çiftler çocuk bakımına çok vakit ayırdıkları için birbirlerine sınırlı düzeyde vakit ayırabilmektedirler. Tüm bu durumların da çocuk sahibi olmanın yükselttiği romantik ilişki kalitesini tekrar aşağıya çektiği, bu nedenle çocuk sahibi olanlar ve olmayanlar arasında algılanan romantik ilişki kalitesi bakımından bir farklılık bulunmadığı düşünülmektedir. Literatürde benzer bulgulara rastlamak mümkündür (Caron ve ark., 2012).

İnternet aracılığıyla tanışan bireylerin problemleri internet kullanımı davranışı, internet aracılığıyla tanışmayan bireylere göre anlamlı şekilde daha yüksek bulunmuştur. Problemleri internet kullanımının esas göstergelerinden bir tanesi bireylerin internet kullanımından kopamaması ve uzun saatler internette vakit geçirmesidir (Dalton ve Cassidy, 2020). İnternette geçirilen vakit süresince internet üzerinden yapılacak aktivitelerde farklılaşmaktadır. Bu aktivitelerden bir tanesi de yeni kişilerle tanışmaktır (Yıldız ve Demir, 2016). Dolayısıyla bu amaçla hareket eden bireylerin internette daha fazla vakit geçirdiği ve

buna bağlı olarak da daha yüksek düzeyde probleml internet kullanım davranışı gerçekleştirebileceği düşünülmektedir.

Romantik ilişki doyumunun, internet aracılığıyla tanışan ve tanışmayan çiftler arasında farklılaşmadığı saptanmıştır. Bireyler günlük hayatta birçok Şekilde etkileşime geçerler. Bu etkileşim sözel, yazılı ya da bedensel tepkiler (yüz ifadeleri, mimikler, jestler) aracılığıyla olabilmektedir. Bu etkileşim sonucunda ise arkadaşlıklar ya da romantik ilişkiler gelişebilmektedir. Günümüzde ise internet kullanımı oldukça yaygınlaştığından bireylerin arkadaşlık ya da romantik ilişki geliştirmeleri bu alana taşınmıştır. Dolayısıyla internet aracılığıyla tanışıp uzun yıllar boyunca ilişkilerini sürdüren çiftlerin olduğu söylenebilir. Araştırmacıya göre, bireyler sözel, yazılı, beden ifadeleri ya da dijital ortam fark etmeksizin hangi iletişim kanalıyla ilişkilerine başlarsa başlasın önemli olanın bu değil, tanıştıktan ve ilişkiye başladıktan sonra bireylerin karşılıklı olarak ne kadar özverili ve saygılı olarak birbirlerine davrandığıdır. Dolayısıyla romantik ilişki doyumunu sağlamada sürecin başlangıcının değil sürecin nasıl ilerlediğinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda internet aracılığıyla tanışan ve tanışmayan çiftler arasında romantik ilişki doyumunun farklılaşmaması kabul edilebilir olarak görülmektedir.

Algılanan romantik ilişki kalitesinin, internet aracılığıyla tanışan ve tanışmayan çiftler arasında farklılaşmadığı saptanmıştır. İnternet hayatımızda birçok işi daha kolay yapmamızı sağlayan bir araçtır. Bu kolaylıklardan bir tanesi de yeni kişilerle tanışma imkanı sunmasıdır. Bununla birlikte, internetin sunduğu geniş imkanların da sınırlı olduğu ve bir noktadan sonra bireylerin kişisel özelliklerinin belirleyici rolde olduğu düşünülmektedir. Kişisel zelliklerin belirleyiciliğinin en fazla olduğu alanlardan bir tanesinin sosyal ilişkiler olduğu Şeklinde bir değerlendirme yapılmaktadır. İnternet her ne kadar yeni kişilerle tanışma imkânı sunsa da tanışılan kişiyle ilişkiyi sürdürmeyi sağlayan temel unsur kişisel özelliklerdir. Birey kişilerarası ilişkilerinde başarısız bir profil izerse, internetten tanıştığı kişi sayısı fark etmeksizin ilişkilerinde başarısız sonuçlar alabilir. Bu durum da bireyin ilişkilerinde algıladığı kaliteyi olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Dolayısıyla romantik ilişkilerde algılanan kalite söz konusu olduğundan internet aracının değil, bireysel özelliklerin ön planda olduğu ve bu nedenle internet aracılığıyla tanışan ve tanışmayan çiftlerin algılanan romantik ilişki kalitesinin farklılaşmadığı sonucuna ulaşıldığı düşünülmektedir.

Probleml internet kullanımının, internet olmadığı zaman verimli iletişim sağlama durumuna göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bireyler günlük yaşantılarının büyük kısmında

internette vakit geçirebilirler ancak bu durum internetin kesilmesi ya da diğer faktörler nedeniyle kesintiye uğrayabilir. Bu kesinti sonucunda çiftler daha fazla iletişim sağlayabilir. Kesinti olması kaynaklı sağlanan bu iletişim bazen çiftlerin birbirlerini daha iyi tanımalarını sağlarken, bazen çiftler arasında tartışmalara ya da çatışmalara yol açabilmektedir. Bu nedenle internet olmadığı zaman iletişim verimli ya da verimsiz olabilmektedir. Bununla birlikte, ortaya çıkan bu verimli ya da verimsiz iletişim bireylerin internette geçirdiği süreyi herhangi bir şekilde etkilemediği ve bu nedenle internet olmadığı zaman verimli iletişim sağlama durumuna göre problemlili internet kullanımını davranışının farklılaşmadığı düşünülmektedir.

Romantik ilişki doyumunun, internet olmadığı zaman verimli iletişim sağlama durumuna göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bireylerin internet olmadığı zaman daha çok iletişime geçtiği düşünülmesine ek olarak, bu iletişimin verimli ya da verimsiz olmasının da romantik ilişki doyumuna etki edebileceği yönünde düşünülmektedir. Bununla birlikte, internet kesintisi gibi sorunların çok seyrek ortaya çıkmasında dolayı çiftler arasında sağlanan bu iletişimin romantik ilişki boyutuna etki edebilecek kadar geniş çapta olmadığı yönünde değerlendirilmektedir. Bu nedenle internet olmadığı zaman verimli iletişim sağlama durumuna göre, romantik ilişki doyumunun farklılaşmadığı sonucuna ulaşıldığı düşünülmektedir.

Algılanan romantik ilişki kalitesinin, internet olmadığı zaman verimli iletişim sağlama durumuna göre farklılaşmadığı bulunmuştur. Bireyler arasında kurulan her türlü iletişimin algılanan romantik ilişki kalitesine etki edebileceği düşünülmektedir. Bununla birlikte, kurulan iletişimin hangi sıklıkta ve hangi yönde kurulacağı algılanan romantik ilişki kalitesini belirleyebilecek unsurlar olarak görülmektedir. Bireylerin internet olmadığı zaman verimli ya da verimsiz iletişim kurması onların romantik ilişkilerine olan bakış açısını etkileyebileceği düşünülse de kurulan bu iletişim sıklığının düşük olması nedeniyle herhangi bir farklılığa yol açmadığı yönünde değerlendirilmektedir.

Problemlili internet kullanımını ile romantik ilişki doyumu ve algılanan romantik ilişki kalitesi arasında herhangi bir ilişki bulunamamıştır. Aşırı internet kullanımını bireylerin hayatlarını birçok yönden olumsuz yönden etkileyebilir. Bireylerin fiziksel ya da psikolojik sağlığı zarar görebilir, sosyal çevrelerine karşı uyumsuz davranışlar gösterebilir, iş hayatında olumsuzluklar yaşayabilir veya ilişkilerinde ortaya çıkabilir. Bu nedenle problemlili internet kullanımını ile romantik ilişki doyumu ve algılanan romantik ilişki kalitesi arasında bir ilişki olması beklenebilmektedir. Bununla birlikte, bu gibi problemlilerde çiftlerin birbirlerine

gösterdiği tolerans ve hoşgörünün bu problemlerin aşılmasında yararlı olduğu ve bu nedenle problemlili internet kullanımı ile romantik ilişki doyumu ve algılanan romantik ilişki kalitesi arasında herhangi bir ilişki bulunmadığı şeklinde değerlendirilmektedir. Literatürde daha önce yapılan çalışmalar ile gerçekleştirilen tez çalışmasının bulgularının bu noktada ayrıştığı görülmektedir (Milani ve ark., 2009).

Romantik ilişki doyumu ile algılanan romantik ilişki kalitesi arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmuştur. Bireylerin romantik ilişki içinde bulunmaktan aldığı hazzın, mutluluğun ve huzurun romantik ilişki doyumunu arttırdığı, bu etmenlerin karşılıklı olarak gösterilen davranışlar ile mümkün olabileceği ve gösterilen bu davranışlar ile birlikte artan romantik ilişki doyumunun ilişkiden alınan verimi arttıracığı şeklinde düşünülmektedir. Bireylerin ilişki boyunca aldığı verimin ve ihtiyaçlarının karşılanması ile birlikte romantik ilişkisine yönelik algıladığı kalitenin de artacağı şeklinde değerlendirilmektedir. Dolayısıyla romantik ilişki doyumu ve algılanan romantik ilişki kalitesi arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunması araştırmacı tarafından beklenen bir sonuç olarak görülmektedir. Literatürde daha önce yapılan çalışmalar da bu durumu destekleyici niteliktedir (Brewer ve Abell, 2017).

Romantik ilişki doyumunun ve algılanan romantik ilişki kalitesinin, problemlili internet kullanımını yordamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bireyler aşırı internet kullanımının getirdiği problemlili romantik ilişkilerinde de yaşamaktadırlar. Problemlili internet kullanımının çiftler arasında çatışmalara ve problemlili yol açtığı söylenebilir. Bununla birlikte, problemlili internet kullanımına yol açan faktörlerin genellikle bireyin kişilik özellikleri ve arkadaş çevresi gibi sosyal etmenler olduğu saptanmıştır (Servidio, 2014). Dolayısıyla romantik ilişkilerde alınan doyumun ve algılanan kalitenin problemlili internet kullanımı üzerinde sınırlı bir etkisinin olduğu yönünde yorumlanmaktadır. Bu durumun elde edilen araştırma sonucu tarafından da desteklendiği düşünülmektedir.

6. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİ

6.1. Sonuç

Bu çalışma, problemlı internet kullanımını olan bireylerin romantik ilişkilerindeki doyum ve kalitesini inceleyerek, İnternet kullanımının romantik ilişkilerdeki etkisiyle ilgili alanlarına bilimsel katkı sağlamayı amaçlamıştır.

Araştırmaya, KKTC’de yaşayan Romantik İlişkisi bulunan 18 -60 yaş aralığına sahip 296 bireyden elde edilmiştir. İnternet kullanım düzeylerini değerlendirebilmek için Young İnternet Bağımlılığı Testi Kısa Form Ölçeği, ilişkilerinde ki doyumunu değerlendirmek için İlişki Doyum Ölçeği, ilişki kalitelerini ölçmek için ise Algılanan Romantik İlişki Kalitesi Ölçeği’nden yararlanılmıştır.

Özetle, araştırmada, problemlı internet kullanımına erkeklerin kadınlara oranla daha yatkın oldukları tespit edilmiştir.Literatürde daha önceki çalışmalara göre romantik ilişki doyumunun kadın ve erkek arasında farklılaştığı görülmüştür. Buna bağlı olarak literatür ile tez çalışmasının sonuçlarının ayrıldığı görülmüştür. İlişkisi olan bireylerin, sözlü/nişanlı evli bireylere göre problemlı internet kullanımını daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Çocuk sahibi olan bireylerin çocuk sahibi olmayan çiftlere oranla problemlı internet kullanımını daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Literatürde de benzer çalışmalarda bu sonucu desteklemektedir. İnternet aracılığıyla tanışan bireylerin problemlı internet kullanımını davranışı internet aracılığıyla tanışmayan bireylere göre anlamlı şekilde daha yüksek bulunmuştur.

Sonuç olarak ise problemlı internet kullanımını ile romantik ilişki doyumunu ve Algılanan romantik ilişki kalitesi arasında herhangi bir ilişki bulunamamıştır. Literatürde daha önce yapılan çalışmalarda ile gerçekleştirilen tez çalışmasının bu noktada ayrışması sonucunda bu çalışmanın önemi ortaya çıkmıştır.

Bunun yanı sıra çalışma sonucunda romantik ilişki doyumunu ile algılanan romantik ilişki kalitesinin problemlı internet kullanımını yordamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum romantik ilişkilerde alınan doyum ve kalitenin problemlı internet kullanımını üzerinde sınırlı bir etkisinin olduğu yönünde yorumlanmaktadır. Bu sonuca dayanarak elde edilen araştırma sonucunda da desteklendiği görülmüştür.

6.2. Öneriler

6.2.1. Araştırmacılara yönelik öneriler

Bu araştırma, KKTC’ de yaşayan 18-60 yaş aralığı ilişkisi olan 296 bireye uygulanmıştır. Araştırma sadece KKTC sınırları içinde yaşayan bireylere yapılmış olması araştırmanın sınırlılıklarındandır. İleride yapılacak araştırmaların daha çok katılımcıyla yapılması gerekmektedir. İnternet bağımlılarının farklı değişkenlere göre internet bağımlılığı ve problemleri internet kullanımı kavramlarını çözümleyeceği anketlerle yapılması tavsiye edilmektedir.

Teknolojinin gelişmesiyle internetin dünyadaki yaygınlığı göz ardı edilmeyecek kadar fazladır. Bu duruma bağlı olarak internet bağımlılığının giderek çoğalması geçmişten günümüze yapılan çalışmalara bakıldığında gözler önüne serilmektedir. Bu bağımlılık türü insan ilişkilerimizi sosyalleşirken bireylerle olan somut ilişkilerimizi zedelemektedir. İnternet bağımlılığı olan bireylerin ilişkilerindeki partnerleriyle sevgi ve ilgilerinde ihmal söz konusudur. Günümüzde bireyler partnerleriyle sohbet etmek yerine sosyal medyalar ya da internet oyunları ile vakit geçirmeyi tercih eder hale gelmiştir. Bu durum ele alındığı zaman “acaba ilişkilerdeki doyumu ve kaliteyi nasıl etkiliyor ?” sorusunu uyandırmıştır bu araştırma yapma isteğimi sağlamıştır.

6.2.2. Klinik Psikologlara Yönelik Öneriler

Araştırma sosyo- demografik form, Young İnternet Bağımlılığı Testi Kısa Form Ölçeği, İlişki Doyum Ölçeği, Algılanan Romantik İlişki Kalitesi Ölçeği’nden elde edilen verilerle sınırlıdır. İlerde yapılacak araştırmalara geçerlilik ve güvenilirliğini arttırmak ve genellenebilir verilere ulaşılabilmesi için daha geniş katılımcı sayısı ile uygulanması faydalı olacaktır. Buna ek olarak, araştırmaların benzer konularda ya da sınırlarının Türkiye ve KKTC olarak genişletilerek uygulanması yararlı olacağı önerilmektedir.

Klinisyenlerin ileride yapılacak olan çalışmalarda araştırmanın internet bağımlılığını ölçen daha geniş kapsamlı bir ölçek kullanılmasınınveinternet bağımlılarından bire bir alınması daha patolojik bir çalışma olmasını sağlayacağı düşünülmektedir.

Bunun yanı sıra klinisyenlerin internet bağımlılarının muayenesi sırasında onları sorgulamaları ve anlamaları önemli bir yere sahiptir. Danışanlara tanı aldıysalar ve ya risk grubundaysalar yaş gruplarına göre buna uygun psiko-eğitimler ve ya tedavi programları verilmelidir.

Problemlili internet kullanımı olan bireylerin ya da partnerlerinden ilişkilerinde yaşadıkları tatminsizlik, ilgisizlik ve ihmal ile ilgili çok ciddi şikayetler gelmektedir. Bu şikayetlere bağlı olarak yardım alan bir çok çift bulunmaktadır. Bu çiftleri barındıran bir araştırma yapılabilir. Bu tez çalışması genel bir çalışmayken bu konuyla ilgili çalışma yapacak olan meslektaşlarımın patoloji yani internet bağımlılarından oluşan hasta grubuyla çalışmaları sonucunda daha verimli bir sonucu elde edeceklerini söyleyebilirim.

İlişki doyumu kavramının açık uçlu sorularla sorularak "ilişki doyumu" kavramını kendi açısından betimleyebileceği şekilde bir anket uygulanması bu tarz araştırmalarda bireyleri anlamakta ve kavramı geliştirmek açısından yardımcı olacağı kanaatindeyim.

KAYNAKÇA

Abubakar, A. M., and Al-zyoud, M. F. (2021). Problematic Internet use and safety behavior: Does time auto no my matter?. *Telematics and Informatics*, 56, 101501.

Acker, M. and Davis, M. H. (1992). Intimacy, passion, and commitment in adult romantic relationships: A test of the Triangular Theory of Love. *Journal of Social and Personal Relationships*, 9(1), 21-50.

Adams, J. M. and Jones, W. H. (1997). The conceptualization of marital commitment: An integrative analysis. *Journal of Personality and Social Psychology*, 72(5), 1177-1196.

APA. (American Psychiatric Association). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (DSM-5®). 2013.

Aron, A., Aron, E. N., & Smollan, D. (1992). Inclusion of other in the Self Scale and the structure of interpersonal closeness. *Journal of Personality and Social Psychology*, 63(4), 596-612.

Aron, A. and Westbay, L. (1996). Dimensions of the prototype of love. *Journal of Personality and Social Psychology*, 70(3), 535-551.

Aybike Telkök Şen, Tıp Fakültesi Öğrencilerinde İnternet Bağımlılığı Yaygınlığı, İnternet Bağımlılığının Sosyodemografik Özellikler, Depresyon ve Sosyal Fobi ile İlişkisi, Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kocaeli, 2015, s. 10 (Tıpta Uzmanlık Tezi).

Aydın,G. (2017). How does power and gender predict romantic relationship satisfaction?.*Journal of the Cukurova University Institute of Social Sciences*, 26(2).

Bayraktutan, F. (2005). *Aile içi ilişkiler açısından internet kullanımı*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Beard, K. W., and Wolf, E. M. (2001). Modification in the proposed diagnostic criteria for Internet addiction. *CyberPsychology & Behavior*, 4 (3), 377-383

Bozkurt, H., Şahin, S., & Zoroğlu, S. (2016). İnternet Bağımlılığı: Güncel Bir Gözden Geçirme. *Çağdaş Tıp Dergisi*, 6(3), 235-245.

Bourassa, K. J., Ruiz, J. M., ve Sbarra, D. A. (2019). The impact of physical proximity and attachment working models on cardiovascular reactivity: Comparing mental activation and romantic partner presence. *Psychophysiology*, 56(5), e13324.

Brewer, G., & Abell, L. (2017). Machiavellianism, relationship satisfaction, and romantic relationship quality. *European Journal of Psychology*, 13(3), 491.

Caplan, S. E. (2006). Relations among loneliness, social anxiety, and problematic Internet use. *CyberPsychology & Behavior*, 10 (2), 234-242.

Caron, A., Lafontaine, M. F., Bureau, J. F., Levesque, C., ve Johnson, S. M. (2012). Comparisons of close relationships: An evaluation of relationship quality and patterns of attachment to parents, friends, and romantic partners in young adults. *Canadian Journal of Behavioural Science/Revue canadienne des sciences du comportement*, 44(4), 245.

Ceyhan, E., Ceyhan, A.A., Gürcan, A. (2007). The Validity and Reliability of the Problematic Internet Usage Scale, *Educational Sciences: Theory & Practice* 7(1), 411-416.

Ceyhan, A. A., ve Ceyhan, E. (2014). Problemlerli internet kullanım ölçeğinin ergenlerde geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Bağımlılık Dergisi*, 15(2), 56-64.

Cicioğlu, M. (2014). Öğrencilerin Problemlerli İnternet Kullanımı ve Siber Zorbalık Davranışlarına İlişkin Görüşleri, Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.

Cumurcu B E ve Kaya B (2004) Trikotilomani, Cilt Yolma Bozukluğu ve Patolojik İnternet Kullanımı Olan Bir Olgu, *Klinik Psikiyatri*, 7:127-131.

Cusack, C. E., Hughes, J. L., ve Cook, R. E. (2012). Components of love and relationship satisfaction: Lesbians and heterosexual women. *PsiChi Journal of Psychological Research*, 17(4), 171-179.

Chang, J.-C., Hung, C.-C. (2012). Problematic Internet Use, *Other Disorders*, Chapter H.6.

Cramer, D. (2004). Emotional support, conflict, depression, and relationship satisfaction in a romantic partner. *The Journal of Psychology*, 138(6), 532-542.

Chen, X., Li, F. H., and Long, L. L. (2007). Prospective study on the relationship between social support and internet addiction. *Chinese Mental Health Journal*, 21(4), 240-243.

Çam, H.H. (2014). Adölesanlarda İnternet Bağımlılığı Prevalansı ile Psikopatolojik Semptomlar ve Obezite Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Doktora Tezi*. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi SBE.

Dalton, F., ve Cassidy, T. (2020). Problematic Internet usage, personality, loneliness, and psychological well-being in emerging adult hood. *Analyses of Social Issues and Public Policy*.

Demir, M. (2008). "Sweetheart you really make me happy: Romantic relationship quality and personality as predictors of happiness among emerging adulthood." *Journal of Happiness Studies*, 9, 257-259.

Debrot, A., Siegler, S., Klumb, P. L., ve Schoebi, D. (2018). Daily work stress and relationship satisfaction: Detachment affects romantic couples' interaction quality. *Journal of Happiness Studies*, 19(8), 2283-2301.

Doğrusever C. Analyzing Internet addiction of pre-adolescents in terms of loneliness, social skills, and some socio-demographic variables: Master's thesis, Çukurova University, Turkey). Retrieved from <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi>; 2015.

Douglas, A. C., Mills, J. E., Niang, M., Stepchenkova, S., Byun, S., Rufini, C., et al. (2008). Internet addiction: Meta-synthesis of qualitative research for the decade 1996–2006. *Computers in Human Behavior*, 24, 3027–3035.

Dofour, M., Brunelle, N., Tremblay, J., Leclerc, D., Cousineau, M. M., Khazaal, Y., & Berbiche, D. (2016). Gender difference in internet use and internet problems among Quebec high school students. *The Canadian Journal of Psychiatry*, 61(10), 663-668.

Dunbar, D., Proeve, M., and Roberts, R. (2018). Problematic Internet Usage self-control dilemmas: The opposite effects of commitment and progress framing cues on perceived value of internet, academic and social behaviors. *Computers in Human Behavior*, 82, 16-33.

Dönerce, A. (2018). *Obsesif kompulsif bozukluk (OKB) tanısı almış hastalarda yaşam kalitesi, romantik ilişki doyumu ve ilişki niteliğinin arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi. Üsküdar Üniversitesi. İstanbul.

Emery, L. F., and Le, B. (2014). Imagining the white picket fence: Social class, future plans, and romantic relationship quality. *Social Psychological and Personality Science*, 5(6), 653-661.

Eşgi N. The Adaptation of Parent-Child Internet Addiction Scale Into Turkish: The Study of Validity and Reliability. *Kastamonu Education Journal*. 2014;22(2):807-39.

Esen, K. B. (2009). Çeşitli değişkenlere göre ergenlerde internet bağımlılığının yordanması. *E Journal of New World Sciences Academy Education Sciences*, 4(4), 1331-1340.

Fehr, B. and Russell, J. A. (1991). The concept of love viewed from a prototype perspective. *Journal of Personality and Social Psychology*, 60(3), 425-438.

Fırat, M., Keskin, N.Ö. Koçdar, S., vd. (2017). *Temel bilgi teknolojileri-1*. (2. Baskı). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Basımevi. S. 99-103

Fleming, C. B., White, H. R., and Catalano, R. F. (2010). Romantic relationships and substance use in early adult hood: An examination of their influences of relationship type, partner substance use, and relationship quality. *Journal of health and social behavior*, 51(2), 153-167.

Fletcher, G. J. O., Simpson, J. A., and Thomas, G. (2000). The measurement of Perceived Relationship Quality Components: A confirmatory factor analytic approach. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 26(3), 340-354.

Gao, L., Gan, Y., Whittal, A., and Lippke, S. (2020). Problematic Internet Use and Perceived Quality of Life: Findings from a Cross-Sectional Study Investigating Work-Time and Leisure-Time Internet Use. *International journal of environmental research and public health*, 17(11), 4056.

Godfrey, L. M., Whitton, S. W., Dyar, C., Newcomb, M. E., ve Mustanski, B. (2021). Sexual agreement among young sexual and gender minorities as sign ed male at birth: Association with relationship quality and break-up. *Archives of Sexual Behavior*, 50(3), 1035-1045.

Goldstein, S. E., Chesir-Teran, D., and McFaul, A. (2008). Profiles and correlates of relational aggression in young adults' romantic relationships. *Journal of Youth and Adolescence*, 37, 251-265.

Gök, Y., A. (2017). *Ergenlerde problemlı internet kullanımı, kişilik özellikleri ve sosyal beceri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Gönül AS. Patolojik internet kullanımı (İnternet bağımlılığı/Kötüye kullanım). Yeni Symposium. 2002;40(3):105-10.

Gürcan, N. (2010). *Ergenlerin problemlı internet kullanımları ile uyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya. s.22

Günüç S, Kayri M. Türkiye’de internet bağımlılık profili ve internet bağımlılık ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik-güvenirlik çalışması. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.2010;39(39).

Güvenir, T.(2005). *Okulda akran istismarı*. Ankara, Türkiye: Kok kitapevi. Sayfa .8

Hardie,J. H., Geist, C., & Lucas, A. (2014). His and hers: Economic factors and relationship quality in Germany. *Journal of Marriage and Family*, 76(4), 728-743.

Hawkins, J. L. (1968). Associations between companionship, hostility, and marital satisfaction. *Journal of Marriage and the Family*.

Hazar M (2011) Sosyal Medya Bağımlılığı: Bir Alan Çalışması, İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi, 3, 158 – 159.

Hendrick, S. S., Hendrick, C. and Adler, N. L. (1988). Romantic relationships: Love, satisfaction, and staying together. *Journal of Personality and Social Psychology*, 54(6),

Hendrick, C. and Hendrick, S. S. (1989). Research on love: Does it measure up? *Journal of Personality and Social Psychology*, 56(5), 784-794. doi: 10.1037/0022-3514.56.5.784

Hendrick S. S., Hendrick C. (2006). Measuring respect in close relationships. *Journal Of Social and Personal Relationships*,23(6),881-889.

Holland,A. S., and Roisman, G. I. (2008). Big Five personality traits and relationship quality: Self-reported, observational, and physiological evidence. *Journal of Social and Personal Relationships*, 25(5), 811-829.

Hou,H., Jia, S., Hu, S., Fan, R., Sun, W., Sun, T., and Zhang, H. (2012). Reduced striatal dopaminergic activity in people with internet addiction disorder. *Journal of Biomedicine and Biotechnology*,

Hui Cao vd.," Problematic internet use in Chinese adolescents and its relation to psychosomatic symptoms and life satisfaction", *BMC Public Health*, 2011, Sayı: 11, s.802.

Jokela,M., Kivimäki, M., Elovainio, M., and Keltikangas-Järvinen, L. (2009). Personality and having children: a two-way relationship. *Journal of personality and socialpsychology*, 96(1), 218.

Karaburç, C. (2017). *Evli birelerin problemlı interent kullanımı, evlilik uyumu, eş tükenmişliği ve temel psikolojik ihtiyaçlarının karşılanma düzeylerinin incelenmesi*,Yüksek lisans tezi, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep.

Karaca, M. (2007). *Sosyolojik bir olgu olarak internet gençliği: Elazığ örneği*. Doktora Tezi. Fırat Üniversitesi, Elazığ.

Karaman, K. M. ve Kurtoğlu, M. (2009). Öğretmen adaylarının internet bağımlılığı hakkındaki görüşleri. M. Akgül vd. (Ed.), XI. Akademik Bilişim konferansı Bildirileri içinde (s. 649-659). Şanlıurfa: Harran Üniversitesi.

Kaess, M., Durkee, T., Brunner, R., Carli, V., Parzer, V. ve diğer. (2014). Pathological internet use among European adolescents: psychopathology and self-destructive behaviours. *European Child and Adolescents Psychiatry*, 23, 1093-1102.

Kılıç S (2018). *Ergenlerde internet bağımlılığı ve ana baba tutumları arasındaki ilişkilerin bazı değişkenler açısından incelenmesi*. Yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi. İstanbul.

Kimberly Young vd., "Cyber-Disorders: The Mental Health Concern For The Millennium", *Cyber Psychology and Behavior*, 1999, Cilt: 2, 475-479, s.475.

King,D. L., Delfabbro, P. H., Kaptsis, D., & Zwaans, T. (2014). Adolescent simulated gambling via digital and social media: An emerging problem. *Computers in Human Behavior*, 31, 305-313.

Kircaburun,K., Alhabash, S., Tosuntaş, Ş. B., & Griffiths, M. D. (2020). Use and gratifications of problematic social media use among university students: A simultaneous examination of the Big Five of personality traits, social media platforms, and social media use motives. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 18(3), 525-547.

Köroğlu, G., Öztürk, Ö., Tellioğlu, N., Genç, Y., Mirsal, H., Beyazyürek, M., (2006). Problemlü İnternet Kullanımıyla Başvuran İki Uçlu Bir Hasta Nedeniyle Psikiyatri Ek Tanı Tartışması: Olgu Sunumu, *Bağımlılık Dergisi*, 7, 150-154.

Kutlu M., ve ark., (2016). Young İnternet Bağımlılığı Testi Kısa Formunun Türkçe uyarlaması: Üniversite öğrencileri ve ergenlerde geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Anatolian Journal of Psychiatry* 2016; 17 sy.69-76.

Kweon, Y. R., and Park, M. S. (2012). Effects of School Adjustment on Higher Grade Elementary School Students' Internet Game Addiction: Focused on Gender Difference. *Journal of Korean Academy of Psychiatric and Mental Health Nursing*, 21(2), 99-107.

Larsen,C. D., Sandberg, J. G., Harper, J. M., and Bean, R. (2011). The effects of childhood abuse on relationship quality: Gender differences and clinical implications. *Family Relations*, 60(4), 435-445.

Lee,K. E., and Chang, H. K. (2021). Factors Affecting Romantic Relationship Satisfaction of University Students. *Medico Legal Update*, 21(1), 1252-1258.

LemanyJr,E. P., and Venaglia, R. B. (2016). Relationship expectations and relationship quality. *Review of General Psychology*, 20(1), 57-70.

Levy, M. B. and Davis, K. E. (1988). Lovestyles and attachment styles compared: Their relations to each other and various relationship characteristics. *Journal of Social and Personal Relationships*, 5(4), 439-472.

Milani, L., Osualdella, D., and DiBlasio, P. (2009). Quality of interpersonal relationships and problematic Internet use in adolescence. *CyberPsychology ve Behavior*, 12(6), 681-684.

Miller S M (2008) The Effect of Frequency And Type of Internet Use on Perceived Social Support and Sense of Well-Being in Individuals With Spinal Cord Injury, *Rehabilitation Counseling Bulletin*, 51(3), 148-158.

Medeiros, H. and Lourenço, W. L. (2013). Frequency of pathological use of internet in academic of psychology. *European Psychiatry*, 28(1).

Mo, P. K., Chan, V. W., Wang, X., and Lau, J. T. (2020). Gender difference in the association between internet addiction, self-esteem and academic aspiration among adolescents: A structural equation modelling. *Computers ve Education*, 155, 103921.

Morahan-Martin, J. and Schumacher, P. (2000). Incidence and correlates of pathological internet use among college students. *Computers in Human Behavior*, 16(1), 13-29.

Moazedian, A. Taqavi, S. A. HosseiniAlmadani, S. A., Mohammadyfar, M. A., & Sabetimani, M. (2014). Parenting style and Internet addiction. *Journal of Life Science and Biomedicine*, 4(1), 9-14

Olçay, G.U. (2016) *Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavisi Gören Bireylerde Algılanan Sosyal Destek ve Umutsuzluk Düzeyi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Yüksek lisans tezi.

ÖGEL Kültegin, *İnternet Bağımlılığı: İnternetin Psikolojisini Anlamak ve Bağımlılıkla Başa Çıkmak*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2012. Syfa 57-59.

Özolgün Kurt, N. (2014). Meslek lisesi öğrencilerinde problemlerli internet kullanımı, bilişsel yetenek ve dikkat becerilerinin incelenmesi (Yüksek lisans tezi, Ege

Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> adresinden edinilmiştir.

Park, S., and Lee, Y. (2017). Associations of body weight perception and weight control behaviors with problematic internet use among Korean adolescents. *Psychiatry Research*, 251, 275-280.

Peker, A. (2013). *İnsani Değerler Yönelimli Psiko-Eğitim Programının Problemlerli İnternet Kullanımı ve Siber Zorbalık Üzerindeki Etkisi*, Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

Peterson, C. M., Peugh, J., Loucks, L., and Shaffer, A. (2018). Emotion maltreatment in family of origin and young adult romantic relationship satisfaction: A dyadic data analysis. *Journal of social and personal relationships*, 35(6), 872-888.

Rosenthal RN, Taintor ZC (2014) Microprocessor abuse and internet addiction. The ASAM Principles of Addiction Medicine Fifth Edition. Ries RK, Fiellin DA, Miller SC, Saitz R eds. Wolters Kluwer Health-ASAM, China.

Sabatelli, R. M. (1988). Exploring relationship satisfaction: A social exchange perspective on the interdependence between theory, research, and practice. *Family Relations*, 217-222.

Seidman, G., Langlais, M., and Havens, A. (2019). Romantic relationship-oriented Facebook activities and the satisfaction of belonging needs. *Psychology of Popular Media Culture*, 8(1), 52.

Serdvidio, R. (2014). Exploring the effects of demographic factors, Internet usage and personality traits on Internet addiction in a sample of Italian university students. *Computers in Human Behavior*, 35, 85-92.

Schmitz J M (2005) The Interface Between Impulse-Control Disorders and

Addictions: Are Pleasure Pathway Responses Shared Neurobiological Substrates, *Sexual Addiction & Compulsivity*, 12, 149-168.

Snell WE, Seby RA, Wenta TR (2002) Chapter 21: Stressful intimate experiences in close relationships. In W.E. Snell, Jr. (Ed). *New Directions in The Psychology of Intimate Relations: Research and Theory*. Cape Girardeau, MO: Snell Publications.

Stavropoulos, V., Alexandraki, K., and Motti-Stefanidi, F. (2013). Recognizing internet addiction: prevalence and relationship to academic achievement in adolescents enrolled in urban and rural Greek high schools. *Journal of adolescence*, 36(3), 565-576.

Strunz, S., Schermuck, C., Ballerstein, S., Ahlers, C. J., Dziobek, I., and Roepke, S. (2017). Romantic relationships and relationship satisfaction among adults with Asperger syndrome and high-functioning autism. *Journal of Clinical Psychology*, 73(1), 113-125.

Sternberg, R. J. (1986). A triangular theory of love. *Psychological Review*, 93(2), 119-135. doi: 10.1037/0033-295X.93.2.119

Tarhan, N. ve Nurmedow, S. (2011). "*Bağımlılık, Sanal veya Gerçek*" *Alkol ve Madde Bağımlılığı*, Timaş Yayınları, İstanbul.

Tandler, N., Krüger, M., and Petersen, L. E. (2020). Better battles by a self-compassionate partner? The mediating role of personal conflict resolution styles in the association between self-compassion and satisfaction in romantic relationships. *Journal of Individual Differences*

Tel, M. ve B. Köksalan. (2009). Günümüzde Yeni Bir Boş Zaman Aktivitesi Olarak İnternet: Öğretim Üyeleri Örneği. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. 8.28, 263-265

Topal, E. (2018). *Üniversite öğrencilerinde internet bağımlılığı ve ilişkili faktörlerin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi. Üsküdar Üniversitesi.

Turan RT. Başkent Üniversitesi öğrencilerinde internet bağımlılığı sıklığı ve ilişkilifaktörler [Tıpta Uzmanlık Tezi]: Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği AnabilimDalı, Ankara; 2015.

Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Programı, Teknolojiye Bağımlı Yaşamamak İçin, <http://yesilay.org.tr/documents/file/yesilay/kitap/tbm/internet-bagimliliği.pdf> web adresi üzerinden 10 şubat 2021 tarihinde erişilmiştir.

The effects of escape from self and interpersonal relationship on the pathological use of internet games. *Community Mental Health Journal*, 47(1), 113-121. 12 şubat 2021 tarihinde [Http://Link.Springer.Com/Article/10.1007%2fs10597-009-9236-1](http://Link.Springer.Com/Article/10.1007%2fs10597-009-9236-1) adresinden alınmıştır

Tóth,G., Kapus, K., Hesszenberger, D., Pohl, M., Kósa, G., Kiss, J., ... & Feher, G. (2021). Prevalenceand Risk Factors of Internet Addiction among Hungarian High School Teachers. *Life*, 11(3), 194.

Truzoli,R., Viganò, C., Galmozzi, P. G., and Reed, P. (2020). Problematic internet use and study motivation in higher education. *Journal of Computer Assisted Learning*, 36(4), 480-486.

Tsimtsiou, Z., Haidich, A., Spachos, D., Kokkali, S., Bamidis, P. and diğer. (2015). Internet addiction in Greek medical students: An online survey. *Academic Psychiatry*, 39(3), 300-304.

Valmórbida,J. L., and Vitolo, M. R. (2014). Factors as sociated with low consumption of fruits and vegetables by preschoolers of low socio-economic level. *Jornal de Pediatria*, 90(5), 464-471.

Weidman, J. C. (2006). Socialization of students in highereducation: Organizational perspectives. *The Sageh and book for research in education: Engaging idea sanden richinginquiry*, 253-262.

Ulutaş, E.(2018). *Üniversite öğrencilerinde romantik ilişki doyumu ile kişilik özellikleri ve benlik saygısı arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi. Uludağ Üniversitesi. Bursa

Understanding “behavioral addictions”: insights from research. The ASAM Principles of Addiction Medicine Fifth Edition. Ries RK, Fiellin DA, Miller SC, Saitz R eds. Wolters Kluwer Health-ASAM, China. American Psychiatric Association: Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition (2013) American Psychiatric Association, Arlington, VA.

Üçkardeş EA. Mersin Üniversitesi Öğrencileri Arasında İnternet Bağımlılığının Değerlendirilmesi. Uzmanlık Tezi, Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, Mersin. 2010.

Yau YHC, Yip SW, Potenza MN (2014)

Yen, J. Y., Yen, C. F., Chen, C. S., Tang, T. C., and Ko, C. H. (2009). The association between adult ADHD symptoms and internet addiction among college students: the gender difference. *Cyberpsychology ve Behavior*, 12(2), 187-191

Yıldız,A., ve Demir, F. M. (2016). Üniversite öğrencilerinin internet ve sosyal medya kullanım amaçlarının belirlenmesine yönelik bir araştırma: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Örneği. *Mugla Sıtkı Kocman University Journal of Social Sciences*, 37.

Young KS., (2004) Internet addiction. *Am Behav Sci* ; 48:402-441.

Young KS., (2004). Internet addiction: A new clinical phenomenon and its consequences. *American behavioral scientist*.;48(4):402-15.

Zamir, S., Hina, Q. A., and Zamir, S. (2014). Relationship between Personality and Occupational Stres samong Academic Managers at HigherEducation Level. *Research on Humanities and Social Sciences*, 4(7), 21-28.

Zedaker, S. B., and Bouffard, L. A. (2017). Relationship status, romantic relationship quality, monitoring, and antisocial influence: Is there an effect on subsequent offending?. *Journal of Developmental and Life-Course Criminology*, 3(1), 62-75.

Zhang, H. X., Jiang, W. Q., Lin, Z. G., Du, Y. S., and Vance, A. (2013). Comparison of psychological symptoms and serum levels of neuro transmitters in Shanghai adolescents with and without internet addiction disorder: a case-control study. *PloSone*, 8(5), e63089.

EKLER

EK- 1 . BİLGİLENDİRME FORMU

AYDINLATILMIŞ ONAM FORMU

Değerli katılımcılar,

Bu araştırma yüksek lisans tez çalışması adına yürütülmektedir. Araştırmanın

amacı; bireylerin problemleri internet kullanım seviyesi ile ilişki doyumu, kalitesi arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. Ölçme araçlarında sorulan sorulara gerçek düşüncelerinizi yazmanız araştırmanın amacına ulaşması açısından önem taşımaktadır. Bu nedenle sorulara **eksiksiz** ve

samimi cevaplar vermenizi rica ederim. Vereceğiniz cevaplar hiçbir amaçla başka araştırmalarda kullanılmayacaktır ve bireysel bir değerlendirme yapılmayacağından isim yazmanıza gerek yoktur.

Katılımınız için teşekkür ederim.

Psk. Nilen Pınardan

Sosyal Bilimler Enstitüsü/ Klinik Psikoloji Yüksek Lisans

EK-2 : KATILIMCI ONAM FORMU

Bu çalışma, Yakın Doğu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü klinik Psikoloji yüksek lisans programı kapsamında Psikolog Nilen Pınardan tarafından yürütülmektedir.

Bu çalışmanın amacı "Yüksek Lisans Tezi" kapsamında; KKTC'de yaşayan problemlili internet kullanımına sahip bireylerin internet kullanımı, romantik ilişki doyumuna etkisini ve kalitesi arasındaki ilişkiyi belirlemek için bilgi toplamaktır. Bu araştırmada sizinle ilgili bazı kişisel bilgileri, internet kullanımınız ve sıklığı, romantik ilişkinize olan bakış açınız, doyumunuz ve size göre kalitesini değerlendiren sorular bulunmaktadır.

Araştırmaya katılmanız tamamen sizin arzunuza bağlıdır. Araştırmaya katılmayı reddedebilir veya başladıktan sonra devam etmek istemediğimize karar verip yarım bırakabilirsiniz. Bu hakkınızı kullanmanız durumunda, hiçbir olumsuz tutumla ya da sonuçla karşılaşmayacaksınız.

Anket formunda kimlik bilgileriniz yer almayacaktır. Size ait bilgiler kesinlikle gizli tutulacaktır. Bu çalışmaya katılmak tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Çalışmadan elde edilen veriler yalnızca istatistiksel veri olarak kullanılacaktır. Yanıtlarınızı içten ve doğru olarak vermeniz; bu anket sonuçlarının toplum için yararlı bir bilgi olarak kullanılmasını sağlayacaktır.

Katılımınızdan dolayı teşekkür ederim.

Psikolog Nilen Pınardan

pinardannilen@gmail.com

Yukardaki bilgileri ayrıntılı biçimde tümünü okudum ve anketin uygulanmasını onayladım.

İsim:

İmza

EK-3 : SOSYO- DEMOGRAFİK BİLGİ FORMU

1) Cinsiyetiniz: Kadın () Erkek ()

2) Yaşınız (Belirtiniz):.....

3) Çalışıyor musunuz? Evet () Hayır ()

4) Eğitim durumunuz:

İlkokul mezunu ()

Ortaokul mezunu ()

Lise mezunu ()

Üniversite mezunu ()

Yüksek lisans/Doktora ()

5)Şu anki ilişki durumunuz için aşağıdakilerden hangisi uygundur?

İlişkim var () Sözlü / Nişanlı () Evli()

6)Ne kadar zamandır birlikteliğiniz var(Belirtiniz):.....

7) Çocuğunuz var mı? Evet () Hayır ()

Evet, ise kaç çocuğunuz var?

8)Romantik ilişkide bulunduğunuz kişiyle internetten mi tanıştınız?

Evet() Hayır()

9)Sosyo-ekonomik düzeyinizi nasıl algılıyorsunuz;?

Düşük() Orta() Yüksek()

10) İnterneti günde ortalama kaç saat kullanıyorsunuz? (Belirtiniz).....

11) İlişkide olduğunuz kişi interneti günde kaç saat kullanıyor? (Belirtiniz).....

12) İnterneti en çok hangi amaçla kullanılıyorsunuz?

Sosyal Medya () Sohbet/Chat () Alışveriş () E-posta () Online Oyun () Ders Çalışmak/Ödev Hazırlamak () Online Haber, Dergi vb. Okuma () Video, müzik, film indirme/izleme () Diğer ()

13) İnternetin mevcut olmadığı zamanlarda parterinizle daha verimli iletişim sağladığınızı düşünüyor musunuz?

Evet () Hayır ()

EK-4 : Young İnternet Bağımlılığı Testi Kısa Form Ölçeği:

AÇIKLAMA: Lütfen aşağıdaki sorularda belirtilen durumları hangi sıklıkta yaşadığınızı belirtiniz. Lütfen her soru için sadece bir seçeneği işaretleyiniz ve hiçbir soruyu boş bırakmayınız. 1-Hiçbir zaman, 2-Nadiren, 3-Bazen, 4-Sıklıkla, 5-Her zaman

1 2 3 4 5

1. Hangi sıklıkta planladığınızdan daha fazla internette kalırsınız?	() () () () ()
2. Hangi sıklıkta ailenizle ilgili işleri ihmal ederek internette daha fazla zaman harcarsınız?	() () () () ()
3. Okul veya ders ile ilgili çalışmalarınız hangi sıklıkta internette harcadığınız süre yüzünden zarar görmektedir?	() () () () ()

EK-5 : İLİŞKİ DOYUMU ÖLÇEĞİ

Lütfen her bir ifadenin size uygunluğunu 7 dereceli ölçek üzerinde değerlendirip, sizi ifade ettiğini düşündüğünüz derecenin yanındaki boşluğa (X) işareti koyunuz.

1. Partneriniz ihtiyaçlarınızı ne kadar iyi karşılıyor?

1() 2() 3() 4() 5() 6() 7()

Hiç

Çok iyi

Karşılamıyor

Karşılıyor

2. Genel olarak ilişkinizden ne kadar memnunsunuz?

1() 2() 3() 4() 5() 6() 7()

Hiç

Çok

Memnun Değilim

Memnunum

3. Diğerleri ile karşılaştırıldığında ilişkiniz ne kadar iyi?

1() 2() 3() 4() 5() 6() 7()

Çok daha

Çok daha

kötü

İyi

EK-6: ALGILANAN ROMANTİK İLİŞKİ KALİTESİ ÖLÇEĞİ (ARİKÖ)

Aşağıdaki ifadelere ne düzeyde katıldığınızı belirtirken, lütfen ŞU ANKI partneriniz ve ilişkiniz hakkında dikkatlice düşününüz. Her bir ifadede sadece tek bir sayıyı daire içerisine alınız.

1. İlişkinizden ne kadar doyum alıyorsunuz?

HİÇ

1

2

3

4

5

6

7

ÇOK

2. İlişkinize kendinizi ne kadar adadınız?

HİÇ	1	2	3	4	5	6	7	ÇOK
3. İlişkinizde birbirinize karşı ne kadar yakınlık hissediyorsunuz?								
HİÇ	1	2	3	4	5	6	7	ÇOK

EK. 7. ÖLÇEK İZİNLERİ

Young internet bağımlılığı testi kısa formu tez için izin Inbox x

nilen pınardan <nil2223pinardan@gmail.com>
to msavci ▾

Fri, 9 Oct, 15:37 (2 days ago) ☆ ↶ ⋮

Merhaba ben Psikolog Nilen Pınardan Yakın Doğu Üniversitesi klinik yüksek lisans master öğrencisim bu dönem tez konumda geliştirdiğiniz young internet bağımlılığı testi kısa formunu inceleme şansım oldu gerçekten çok güzel bir ölçek olmuş emeğinize sağlık. Geliştirdiğiniz bu ölçeğinizi kullanmak istiyorum. Bu nedenle sizden kullanım izni rica ediyorum. Şimdiden ilginiz için çok teşekkür ederim. Saygılarımla

MUSTAFA SAVCI
to me ▾

Fri, 9 Oct, 15:40 (2 days ago) ☆ ↶ ⋮

Merhaba Nilen,
Ölçeği çalışmada kullanmandan memnuniyet duyarız.
İyi çalışmalar dilerim.

Doç. Dr. Mustafa Savcı

nilen pınardan <nil2223pinardan@gmail.com>, 9 Eki 2020 Cum, 15:37 tarihinde şunu yazdı:

Fwd: İlişki Doyumu Ölçeği izni Gelen Kutusu x

Tuğba Sarı
Alıcı: ben ▾

📧 10 Ekim Cmt 23:41 (6 saat önce) ☆ ↶ ⋮

Merhaba,
Doktora tezi kapsamında geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarını yeniden yaptığım ölçeği ekte bulabilirsiniz.
Başarılar dilerim.

Doç. Dr. Tuğba Sarı
Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Bölümü
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık
www.ibu.edu.tr
Bolu, Türkiye

Algılanan romantik ilişki kalitesi ölçeği kullanım izni

nilen pınardan <nii2223pınardan@gmail.com>
to aliserdarsagkal

Mon, 21 Sep, 16:13 ☆ ↶ ⋮

Merhaba Ali hocam,
ben Psikolog Nilen Pınardan Yakın Doğu Üniversitesi klinik yüksek lisans master öğrencisiyim bu dönem tez konumda geliştirdiğiniz algılanan romantik ilişki kalitesi ölçeğini inceleme şansım oldu gerçekten çok güzel bir ölçek olmuş emeğinize sağlık. Geliştirdiğiniz algılanan romantik ilişki kalitesi ölçeğinizi kullanmak istiyorum. Bu nedenle sizden kullanım izni ve soruları rica ediyorum. Şimdiden ilginiz için çok teşekkür ederim. Saygılarımla

Ali Serdar Sağkal
to me

Mon, 21 Sep, 16:20 ☆ ↶ ⋮

🌐 Turkish > English > [Translate message](#)

[Turn off for: Turkish](#) x

Merhabalar,

İlgili ölçme aracını araştırmanızda kullanabilirsiniz.

Çalışmanızda kolaylıklar dilerim, saygılarımla...

ÖZGEÇMİŞ

Uzman Psikolog Nilen Pınardan. KKTC’de doğdu. İlk ve orta eğitimini Levent Kolejde liseyi ise Yakın Doğu kolejinde tamamladı. Lisans eğitimine Yakın Doğu Üniversitesi Psikoloji lisans eğitimini Onur Öğrencisi olarak bitirdi. Yüksek lisansını yine Yakın Doğu Üniversitesi Klinik Yüksek Lisans alanında devam etmektedir. Lisansından itibaren çeşitli kongreler ve eğitimlere katılarak; Riccon Academy onaylı AİLE DANIŞMANLIĞI 300 saat teorik 164 saat uygulamalı eğitimi. Türkiye Disleksi Vakfından Uygulayıcı sertifikalı KKTC’nin İlk Disleksi Eğitici eğitimci sertifikası. Uygulayıcı eğitimler Çocuk resimlerinin Psiko-pedagojik Analizi ve Çocuk testleri Eğitimleri, Prof. Dr. Mehmet Çakıcı’dan Kıbrıs Ruh Sağlığı Enstitüsü Terapide Klinik Görüşme Teknikleri Eğitimini tamamlamış bulunmaktayım. Bunun yanı sıra Türk Psikologlar Akademisi derneğinden Uzman Klinik Psikolog Osman Olcay Yaman tarafından verilen uygulayıcı belgeli 12 saatlik “Aktarım Odaklı Terapi” eğitiminin süpervizyonu ve Türk Psikologlar Akademisi derneğinden Doç. Dr. Cemil Çelik tarafından verilen uygulayıcı belgeli 80 saatlik “Bilişsel Davranışçı Terapi” eğitiminin süpervizyonuna devam etmekteyim. 2017 yılından özel eğitim vakfında çocuklar üstünde deneyim kazandım sonrasında ise Bursa Dörtçelik Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesin de ise klinik deneyim kazandım. Çalışma alanları arasında; çocuk, genç ve yetişkin psikoterapileri ve psikometrik değerlendirmeleri yer almaktadır.

İNTİHAL RAPORU

tez3

ORIGINALITY REPORT

15%

SIMILARITY INDEX

14%

INTERNET SOURCES

1%

PUBLICATIONS

2%

STUDENT PAPERS

PRIMARY SOURCES

1	docs.neu.edu.tr Internet Source	2%
2	dergipark.org.tr Internet Source	2%
3	acikarsiv.ankara.edu.tr Internet Source	2%
4	openaccess.maltepe.edu.tr Internet Source	1%
5	acikerisim.gelisim.edu.tr Internet Source	1%
6	kongreug.iskur.gov.tr Internet Source	1%
7	dergipark.gov.tr Internet Source	1%
8	burkonturizm.com Internet Source	1%
9	issuu.com Internet Source	1%

10	www.ekevakademi.org Internet Source	1%
11	acikerisim.baskent.edu.tr Internet Source	1%
12	webtium.com Internet Source	1%
13	Submitted to European University of Lefke Student Paper	1%

ETİK KURUL ONAYI

02.11.2020

Sayın Nilen Pınardan

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na yapmış olduğunuz YDÜ/SB/2020/812 proje numaralı ve **“Problemlili İnternet Kullanımı İle Romantik İlişkilerinde Doyum ve Kalitenin İlişkisinin İncelenmesi”** başlıklı proje önerisi kurulumuzca değerlendirilmiş olup, etik olarak uygun bulunmuştur. Bu yazı ile birlikte, başvuru formunuzda belirttiğiniz bilgilerin dışına çıkmamak suretiyle araştırmaya başlayabilirsiniz.

Doçent Doktor Direnç Kanol

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Raportörü

A handwritten signature in black ink, reading 'Direnç Kanol'.

Not: Eğer bir kuruma resmi bir kabul yazısı sunmak istiyorsanız, Yakın Doğu Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na bu yazı ile başvurup, kurulun başkanının imzasını taşıyan resmi bir yazı temin edebilirsiniz.